

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Posouzení finančního zdraví výrobního podniku
Financial Health Evaluation of a Manufacturing Company

Student: Kristýna Zatloukalová
Vedoucí bakalářské práce: Dr. Ing. Zuzana Čvančarová

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání bakalářské práce

Student: **Kristýna Zatloukalová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R020 Ekonomika podniku
Téma: **Posouzení finančního zdraví výrobního podniku**
Financial Health Evaluation of a Manufacturing Company
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska posouzení finančního zdraví výrobního podniku
  3. Představení podniku
  4. Analýza finančního zdraví výrobního podniku
  5. Shrnutí a doporučení
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 160 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Dr. Ing. Zuzana Čvančarová**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 5. 5. 2017

Kristýna Zatloukalová

Tímto bych chtěla poděkovat paní Dr. Ing. Zuzaně Čvančarové za odborné vedení a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala zástupcům vybrané společnosti za poskytnutí podkladů, zejména Ing. Petře Burdové za podnětné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této práce.

Obsah

1	Úvod	5
2	Teoretická východiska posouzení finančního zdraví výrobního podniku	6
2.1	Finanční zdraví podniku	6
2.2	Finanční analýza	6
2.3	Uživatelé finanční analýzy	7
2.4	Zdroje informací pro finanční analýzu	9
2.4.1	Rozvaha	10
2.4.2	Výkaz zisku a ztráty	13
2.4.3	Výkaz cash flow	15
2.4.4	Vzájemná provázanost základních účetních výkazů	17
2.5	Metody finanční analýzy	18
2.5.1	Analýza stavových ukazatelů	19
2.5.2	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	21
2.5.3	Analýza poměrových ukazatelů	21
2.5.4	Analýza soustav ukazatelů	29
2.5.5	Spider analýza	34
3	Představení podniku	35
3.1	Seznámení s vybraným podnikem	35
3.2	Vznik a vývoj společnosti	36
3.3	Předmět činnosti	36
3.4	Základní ekonomická charakteristika	37
3.5	Produkty společnosti	38
3.6	Firemní hodnoty	38
3.7	Strategie rozvoje společnosti	39
4	Analýza finančního zdraví výrobního podniku	40
4.1	Analýza stavových ukazatelů	40
4.1.1	Horizontální analýza rozvahy	40
4.1.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	43
4.1.3	Vertikální analýza rozvahy	45
4.1.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	48
4.2	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	49
4.3	Analýza poměrových ukazatelů	50
4.3.1	Ukazatele rentability	50

4.3.2	Ukazatele likvidity	52
4.3.3	Ukazatele aktivity	54
4.3.4	Ukazatele zadluženosti	56
4.4	Analýza soustav ukazatelů	58
4.4.1	Pyramidové soustavy ukazatelů	58
4.4.2	Bankrotní modely	59
4.4.3	Bonitní modely	60
4.4.4	Spider analýza	61
5	Shrnutí a doporučení	64
5.1	Shrnutí	64
5.2	Doporučení pro zlepšení finanční stability podniku	67
6	Závěr	71
	Seznam použité literatury	72
	Seznam zkratk	74
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

V současné době je ekonomické a podnikatelské prostředí vystaveno neustálým změnám. Je nezpochybnitelná existence řady faktorů a nástrah, které nepříznivým způsobem ovlivňují podnik. Cílem každého podniku je být úspěšný a zvýšit jeho hodnotu. Úspěšnosti lze dosáhnout fungováním základních podnikových činností a služeb a získáním konkurenční výhody. Finanční analýza představuje nedílnou součást finančního řízení podniku. Pomáhá nám získat představu o současné situaci a vidinu předpokládané budoucnosti. Přínos finanční analýzy pramení v nalezení slabých míst podniku, která mohou představovat hrozbu a zároveň silných míst podniku, od kterých se v případě nepříznivé situace lze odrazit.

Cílem bakalářské práce je posouzení finančního zdraví vybraného výrobního podniku, a to na základě využití metody finanční analýzy, která bude provedena v letech 2011-2015. Podle zjištěných údajů budou vypracovány návrhy na zlepšení finančního zdraví podniku. Vybraná společnost bude mimo jiné srovnána s oborovými průměry pomocí Spider analýzy.

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je po úvodu druhou kapitolou, zahrnující vysvětlení základních pojmů souvisejících s problematikou daného tématu.

Třetí kapitola se zabývá bližším seznámením s vybraným podnikem, který je předmětem bakalářské práce. Součástí této kapitoly je vznik a vývoj společnosti, předmět podnikání, ekonomická charakteristika, základní produkty, firemní hodnoty a strategie rozvoje.

Praktická část tvoří čtvrtou kapitolu a dochází zde k aplikaci poznatků z teoretické části. Prvním krokem je analýza absolutních ukazatelů, zahrnují horizontální a vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Analýza rozdílových a tokových ukazatelů se zabývá zejména čistým pracovním kapitálem. Poměrová analýza odhalí výsledky ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Analýza soustav ukazatelů je zaměřena na pyramidové soustavy ukazatelů a vybrané bonitní a bankrotní modely, následně bude provedeno oborové srovnání.

V páté kapitole budou výsledky finanční analýzy obecně shrnuty a budou navržena doporučení, která mohou pomoci odstranit slabá místa finančního zdraví vybraného podniku. Následující a zároveň poslední šestou kapitolou je závěr.

Základní podklady aplikační části bakalářské práce představují výroční zprávy společnosti, zejména rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Podklady pro zpracování teoretické části jsou publikace, které se zabývají danou problematikou.

2 Teoretická východiska posouzení finančního zdraví výrobního podniku

V rámci této kapitoly budou vysvětleny základní pojmy a metody, které jsou následně aplikovány v praktické části bakalářské práce.

2.1 Finanční zdraví podniku

Z hlediska finanční analýzy se objevuje pojem „finanční zdraví“ podniku, který se vyjadřuje jako míra odolnosti podnikových financí vůči provozním rizikům při dané finanční situaci. Jinými slovy se jedná o provozní rizika, která mohou být podstoupena, aniž by došlo k ohrožení platební schopnosti či tržnímu odhodnocení. V případě, že podnik nejeví žádné příznaky, které naznačují hrozbu finanční tísně, předpokládá se, že mu v dohledné době úpadek nehrozí. Pokud jsou zachyceny příznaky finanční tísně, dochází k přijetí nápravných opatření, které mohou případnou platební neschopnost zastavit a k úpadku nemusí dojít. Finanční zdraví podniku se nedá s jistotou vypočítat, ale pouze s určitou tolerancí odhadnout (Grünwald, 2007).

2.2 Finanční analýza

Finanční analýza představuje jednu z hlavních činností finančního manažera. Tvoří podstatu jeho každodenní práce, kdy jsou veškeré poznatky finanční analýzy použity pro investiční a finanční rozhodování, spolu s podáváním informací vlastníkům, věřitelům a jiným zainteresovaným osobám (Kislingerová, 2007).

Pokud chce být podnik úspěšný, je nezbytné rozvíjet schopnosti, které zahrnují tvorbu nových výkonů, dovedností a odhalení prázdných míst trhu. Je důležité umět ovlivnit faktory vedoucí k prosperitě. Obdobně jako u medicíny je potřeba stanovit diagnózu ekonomického systému (Sedláček, 2011).

Podstatu finanční analýzy tvoří snaha o vyhodnocení finančního zdraví podniku a identifikace slabin, které mohou v budoucnu znamenat problém. Vychází se z minulosti a na základě toho je předvídána předpokládaná budoucnost. Cílem je zjistit, zda je firma schopna přežít či nikoliv (Růčková, 2012).

Existuje řada způsobů, pomocí kterých lze formulovat pojem „finanční analýza“. Mezi nejvýstižnější definice je možné zařadit tu, která říká, že finanční analýza představuje soubor získaných dat, obsažených v účetních výkazech. Hlavním smyslem je příprava podkladů pro efektivní rozhodování o chodu podniku (Růčková, 2011).

Ekonomická data jsou vysoce proměnlivá a těžce zpracovatelná. Pomocí finanční analýzy jsou tato data seříděna, agregována a poměřována, následně dochází ke kvantifikaci jejich vztahů a odhadu budoucího vývoje (Sedláček, 2011).

Využitím finanční analýzy jsou získány odpovědi na otázky, zda je dosažen dostatečný zisk, zvolena vhodná kapitálová struktura, efektivně využita podniková aktiva a mimo jiné je hodnocena schopnost splácet závazky. Správný manažer musí dokonale znát finanční situaci společnosti, což je nezbytné pro efektivní rozhodování v oblasti získávání finančních zdrojů a stanovení optimální finanční struktury. Manažer, který nemá přehled o situaci podniku, nemůže být považován za kvalitního (Knápková, 2012).

Rozlišují se tři dílčí fáze finanční analýzy, a to diagnóza základních charakteristik finanční situace, hlubší rozbor příčin zjištěného stavu a identifikace faktorů nežádoucího vývoje spolu s návrhem opatření (Dluhošová, 2006).

Finanční analýzu je možné shrnout jako zpětnou vazbu, poskytující přehled splněných předpokladů a vzniklých situací, kterým je potřeba předcházet. Výsledky finanční analýzy jsou odrazem podnikových aktivit, kde důležitými faktory jsou podnikové finance a čas. Platí, že minulost nelze změnit a budoucnost společnosti je nejistá.

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním zdraví tvoří předmět zájmu nejen manažerů, ale také dalších subjektů, které přicházejí do kontaktu s daným podnikem. Na základě finančních údajů je stanovena úroveň podniku a jeho konkurenceschopnost. Jsou rozlišováni interní a externí uživatelé finanční analýzy.

Externí uživatelé:

- investoři,
- banky a jiní věřitelé,
- stát a jeho orgány,
- obchodní partneři,
- konkurenti.

Interní uživatelé:

- manažeri,
- zaměstnanci.

Investoři – poskytují podniku kapitál a sledují informace o finanční výkonnosti ze dvou důvodů. Prvním důvodem je získání potřebných dat pro rozhodování o investicích. Druhým důvodem je získání informací o vynakládání zdrojů, které již byly investory poskytnuty. V akciových společnostech je odděleno vlastnictví od řízení, kdy vlastníci kontrolují hospodaření manažerů (Kislingerová, 2007).

Banky a jiní věřitelé – věřitelé vyžadují informace o finančním stavu dlužníka, pro správné rozhodnutí, zda mu úvěr poskytnout či nikoliv. Dříve než dojde k poskytnutí úvěru, je posouzena bonita dlužníka. Banka získá odpovědi na otázky, zda je podnik schopen splácet své závazky a také úvěr spolu s úroky (Grünwald, 2007).

Stát a jeho orgány – stát se zaměřuje na správnost vykázaných daní. Státní orgány využívají podnikové informace, které jsou základem statistických šetření, dále probíhá kontrola podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování dotací a získání obecného přehledu o finančním stavu podniků, které mají svěřeny státní zakázky (Kislingerová, 2007).

Obchodní partneři – dodavatelé neboli obchodní věřitelé se zaměřují na schopnost podniku hradit splatné závazky, zajímá je tedy především krátkodobá prosperita. Odběratelé neboli zákazníci mají zájem o finanční situaci dodavatele, nechtějí se dostat do potíží při zajištění vlastní výroby v případě bankrotu dodavatele.

Konkurenti – zaměřují se na srovnání svých výsledků hospodaření s podobnými podniky, případně celým odvětvím (Grünwald, 2007).

Manažeři – pracují s výstupy finanční analýzy, které využívají pro strategické a operativní řízení podniku. Manažeři znají skutečný obraz finanční situace a využívají jej ke své práci. Smyslem je podřídít veškerou činnost hlavnímu cíli podniku.

Zaměstnanci – pro zaměstnance je důležitá nejen prosperita, ale také zajištění hospodářské a finanční stability podniku. Důležitý faktor představuje perspektiva a jistota zaměstnání, spolu s výhodami, které zaměstnavatel poskytuje.

Výčet uživatelů finanční analýzy není zdaleka kompletní, existuje tedy řada dalších zájemců o výstupy, kde patří odbory, makléři, daňoví poradci, analytici a další. Finanční analýzu není vhodné v žádném případě podcenit, což vyplývá již z uvedeného výčtu uživatelů. Existence podniku je bez průběžného sestavení a vyhodnocení finančních ukazatelů nepředstavitelná. Dobrý manažer musí být schopen efektivně pracovat s finančními ukazateli, bez ohledu na vykonávanou pozici (Kislingerová, 2007).

2.4 Zdroje informací pro finanční analýzu

Kvalitní podklady představují základ pro efektivní zachycení finančního zdraví podniku. Finanční analýza pracuje s různými informačními zdroji, které mají odlišnou dostupnost. Obecně jsou informace děleny na interní a externí. Interní informace bezprostředně souvisí s analyzovaným podnikem. Externí informace pocházejí z vnějšího prostředí a netýkají se pouze podniku, ale také jeho domácího a zahraničního okolí (Růčková, 2012).

Výchozím a základním zdrojem informací pro sestavení finanční analýzy jsou především výkazy finančního a vnitropodnikového účetnictví.

Výkazy finančního účetnictví je vhodné označit jako výkazy externí, neboť poskytují informace převážně externím subjektům. Pomocí těchto výkazů je zachycen stav majetku a zdrojů krytí neboli rozvaha, dále tvorba a užití výsledku hospodaření neboli výkaz zisku a ztráty a pohyb peněžních toků neboli výkaz Cash Flow.

Výkazy vnitropodnikového účetnictví je vhodné označit jako výkazy interní, neboť nejsou veřejně dostupné. Nepodléhají žádné úpravě a podnik si je vytváří individuálně. Patří sem výkazy vynakládání nákladů různého členění, výkazy o spotřebě nákladů v jednotlivých střediscích a další.

Kromě těchto základních výkazů existuje řada dalších informací, které se blíže člení na finanční informace (výroční zprávy), kvantifikovatelné nefinanční informace (normy spotřeby) a nekvantifikovatelné informace (komentáře manažerů) (Dluhošová, 2006).

Základní účetní výkazy pro zpracování finanční analýzy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz cash flow.

Rozvaha neboli bilance poskytuje pohled na majetkovou a kapitálovou strukturu podniku. Výkaz zisku a ztráty podrobněji zobrazuje tvorbu výsledku hospodaření, který se vztahuje k danému období. Dále je nutné sledovat cash flow neboli tok peněžních prostředků. Kvalita informací se odráží ve vypovídací schopnosti výsledků finanční analýzy, proto je vhodné přípravě a sběru dat věnovat značnou pozornost. Společnost může pro provedení finanční analýzy najmout externího analytika, kde je výhodou nezávislý úhel pohledu. Na základě dat zveřejněných Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR může dojít ke srovnání finanční pozice podniku s odvětvím (Knápková, 2013).

2.4.1 Rozvaha

Pokud dojde k zahájení podnikové činnosti, jsou nezbytné finanční zdroje, které tvoří kapitál a peníze. Mimo finanční zdroje jsou také potřební pracovníci a dlouhodobý majetek a materiál, který zajistí výrobu. Existuje písemný přehled ve formě účtu, na jehož levé (debetní) straně jsou zachycena aktiva neboli majetek podniku a na pravé (kreditní) straně jsou zachycena pasiva neboli veškeré finanční zdroje. Tento písemný přehled nese název rozvaha neboli balance. Jinými slovy je možné říct, že majetek představuje to, co podnik vlastní a finanční zdroje znamenají skutečnost, komu tento majetek patří (Synek, 2010).

V rozvaze nesmí být opomíjeno důležité pravidlo, které říká, že žádný podnik nemůže mít více majetku než zdrojů a naopak. Platí princip bilanční rovnosti, který lze vyjádřit pomocí vzorce podle Kislingerové (2007).

$$\text{Aktiva} = VK + CK + \text{Krátkodobé závazky z obchodního styku} \quad (2.1)$$

Jednotlivé hospodářské operace vyvolají změny v položkách rozvahy. Je nutné každou změnu zachytit dvakrát, jednou na levé straně účtu neboli na straně „má dáti“ a podruhé na pravé straně účtu neboli na straně „dal“. Tento způsob zachycování hospodářských operací je označován jako podvojný účetnictví (Synek, 2010).

Tabulka 2.1 Struktura rozvahy

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy, ...
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	VH minulých let
		A.V.	VH běžného úč. období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
C.I.	Zásoby	B.I.	Rezervy
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.III.	Krátkodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: (Knápková, 2013, str. 23)

Aktiva – majetek podniku

Majetek podniku tvoří souhrn všech věcí, peněz, pohledávek a jiných majetkových hodnot, které podnikatel vlastní a slouží k podnikání. Majetkovou strukturu zachycuje levá strana rozvahy neboli aktiva (Synek, 2007).

Aktiva jsou pořizována z důvodu ekonomického užitku, který by měl být vyšší než jejich spotřebovaná hodnota. Snahou podniku je udržení jejich přijatelné hladiny, pokud je aktiv hodně, jsou nevyužita a v opačném případě dochází ke ztrátě potenciálních zákazníků (Sedláček, 2011).

Aktiva v rozvaze rozlišujeme na:

- pohledávky za upsaný základní kapitál,
- dlouhodobý majetek,
- oběžná aktiva,
- časové rozlišení.

Pohledávky za upsaný základní kapitál – představují pohledávky za společníky, akcionáře a členy družstva neboli pohledávky za jednotlivými upisovateli. Tato položka je často nulová.

Dlouhodobý majetek – jedná se o majetek, který je v podniku dobu delší než jeden rok, opotřebovává se a mnohdy tvoří podstatu majetkové struktury. Jeho součástí je majetek dlouhodobý hmotný, dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý finanční. Z hlediska dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je nutné zohledňovat jeho stáří. Součástí rozvahy je sloupec „korekce“, obsahující výši oprav k dlouhodobému hmotnému majetku (Knápková, 2013).

- Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM) – tvoří jej za úplaty získaná oprávnění, jako jsou licence, patenty, autorská práva, software, obchodní značka, goodwill a další. Položky, jejichž cena přesáhne 60 000 Kč, jsou zde zařazovány povinně.
- Dlouhodobý hmotný majetek (DHM) – jedná se o majetek, který má hmotnou podstatu, v podniku je dlouhodobě a postupně se opotřebovává. Tento typ majetku zahrnuje budovy, stavby, stroje, výrobní zařízení, dopravní prostředky, trvalé porosty a další. Pořizovací cena obvykle překročí 40 000 Kč.
- Dlouhodobý finanční majetek (DFM) – tvoří jej majetkové účasti podniku neboli podíly v jiných podnicích, cenné papíry, které podnik nakoupil za účelem dlouhodobého investování a jiné (Synek, 2010).

Oběžná aktiva – jedná se o krátkodobý majetek, který je neustále v pohybu a v podniku se vyskytuje v různých formách. Čím je rychlejší obrát tohoto typu majetku, tím je aktivita podniku vyšší. Oběžný majetek se neodepisuje, ale sledují se opravné položky, představující přechodné snížení hodnoty majetku.

- Zásoby – patří zde nedokončené výrobky, skladový materiál, polotovary, hotové výrobky a zboží určené k dalšímu prodeji.
- Pohledávky – z hlediska času jsou pohledávky členěny na krátkodobé a dlouhodobé. Z hlediska účelu jsou členěny na pohledávky z obchodního styku, pohledávky ke společníkům a jiné.
- Krátkodobý finanční majetek – zahrnuje státní pokladniční poukázky, krátkodobé obligace, směnky (obchodovatelné), bankovní účty, peněžní prostředky a další. Krátkodobý finanční majetek zabezpečuje rychlou likviditu podniku.

Časové rozlišení – patří zde náklady příštích obchodů (předem placené nájemné) a příjmy příštích období (provedené a dosud nevyúčtované práce) (Knápková, 2013).

Pasiva – kapitálová struktura

Kapitálová struktura představuje strukturu zdrojů, pomocí nichž majetek podniku vznikl. Pokud podnikatel nebo skupina podnikatelů vloží do podnikání kapitál sama, jedná se o vlastní kapitál. V případě, že kapitál do podnikání vloží banka či jiný věřitel, jde o kapitál cizí.

Pasiva v rozvaze rozlišujeme na:

- vlastní kapitál,
- cizí zdroje,
- časové rozlišení.

Vlastní kapitál – představuje kapitál, který patří majiteli, případně majitelům podniku. Tvoří jej také kapitál vytvořený vlastní podnikatelskou činností (Synek, 2010).

- Základní kapitál – tvoří část vlastního kapitálu, která vzniká převážně při založení společnosti. Pokud nastane ztráta, která není uhrazena z rezervního fondu, dojde k vynucenému snížení základního kapitálu.
- Kapitálové fondy – jedná se o externí kapitál, který byl získán zvnějšku. Ačkoliv byl tento kapitál získán externě, nejedná se o kapitál cizí. Můžeme zde zařadit emisní ážio,

kteřé vyjadřuje rozdíl emisního kurzu a jmenovité hodnoty akcie, kapitálové fondy a další.

- Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku – tyto fondy se vytvářejí ze zisku interně. Řadí se zde rezervní fond, sociální fond, statutární fondy.
- Výsledek hospodaření minulých let – zahrnuje část zisku, která nebyla použita do fondů, případně na výplatu podílů na zisku a je převedena do dalšího období (Knápková, 2013).

Cizí zdroje – cizí kapitál zahrnuje zdroje, které podniku byly zapůjčeny na určitou dobu a obvykle je za tuto dobu placena částka, kterou nazýváme úrok. Úrok pro podnik představuje náklady, které je nutné vynaložit v souvislosti s užitím cizího kapitálu. Z pohledu věřitele je úrok výnosem.

- Rezervy – jsou určeny převážně pro náhlé výkyvy v hospodaření, což může být ztráta z podnikatelské činnosti. Rezervy jsou vytvářeny z důvodu očekávaných jednorázových výdajů v budoucnosti, které mohou nepříznivě ovlivnit průběh hospodaření podniku. Jsou členěny rezervy účetní a zákonné (Kislingerová, 2007).
- Dlouhodobé závazky – jako dlouhodobé závazky jsou považovány závazky z obchodního styku delší než jeden rok. Patří zde dlouhodobé zálohy, emitované obligace, dlouhodobé směnky k úhradě a další.
- Krátkodobé závazky – jako krátkodobé závazky jsou chápány závazky vůči dodavatelům kratší než jeden rok. Patří zde závazky vůči zaměstnancům, krátkodobé směny k úhradě, krátkodobé zálohy od odběratelů a další.
- Bankovní úvěry a výpomoci – do této kategorie je možné zařadit dlouhodobé úvěry, běžné úvěry a krátkodobé finanční výpomoci, které poskytují třetí osoby.

Časové rozlišení – do časového rozlišení patří výdaje příštích období (nájemné placené pozadu) a výnosy příštích období (předplatné) (Knápková, 2013).

2.4.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, pro který se používá také zkrácený název „výsledovka“, vyjadřuje výsledek hospodaření podniku za sledované a minulé období. Forma výkazu zisku a ztráty se dá upravit, je používána buď zkrácená, nebo plná verze. Pomocí výkazu zisku a ztráty jsou poskytnuty řadě uživatelů základní informace o hospodaření podniku, velikosti tržeb, nákladů a v neposlední řadě výši zisku. Informace o hospodaření podniku jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách, ale není však zachycen skutečný stav peněz (Růčková, 2012).

Hlavním smyslem výkazu zisku a ztráty je informovat podnik o výsledcích, které dosáhl svou podnikatelskou činností. Pomáhá zachytit vzájemné vztahy mezi výnosy, kterých podnik v určitém období dosáhl a náklady, které souvisí s jejich vytvořením (Kislingerová, 2007).

Za výnosy jsou považovány peněžní částky, které podnik získal svou činností za dané období, bez ohledu na to, zda v tomto období došlo také k jejich inkasu. Za náklady jsou považovány peněžní částky, které podnik vynaložil na získání výnosů. Rozdíl mezi výnosy a náklady vyjadřuje výsledek hospodaření. Následující vzorec byl použit podle Synek (2007).

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (2.2)$$

V případě, že výnosy převyšují náklady, podnik dosahuje zisku, pokud je situace opačná a náklady převyšují výnosy, podnik je ve ztrátě (Synek, 2007).

Ve výkazu zisku a ztráty je uplatňován tzv. *akruální princip*. Tento princip spočívá v tom, že podnik veškeré transakce zachycuje a vykazuje v období, se kterým věcně i časově souvisí, a nikoliv podle toho, zda v tomto období došlo k peněžnímu příjmu či výdaji. Jinými slovy jsou výnosy uznány v období, ve kterém byly realizovány, bez ohledu na to, zda ve stejném období došlo i k jejich úhradě. Stejně podmínky platí i pro náklady podniku. U nákladů je důležité období jejich vzniku, tedy kdy se podílely na tvorbě výnosů, bez ohledu na to, zda byly ve stejném období uhrazeny (Grünwald, 2007).

Členění výsledku hospodaření:

- VH provozní,
- VH z finančních operací,
- VH za běžnou činnost,
- VH mimořádný (od roku 2016 zrušen a převeden do provozní oblasti),
- VH za účetní období,
- VH před zdaněním.

Lze se setkat s různými modifikacemi zisku, které se ve finanční analýze využívají.

EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation Charges) = zisk před odpisy, úroky a daní. Vyjadřuje celkový finanční efekt, který generují aktiva podniku.

EBIT (Earnings before Interest and Taxes) = zisk před úroky a zdaněním. Vyjadřuje efekt z hospodářské činnosti bez ohledu na strukturu financování.

EBT (Earnings before Taxes) = zisk před zdaněním neboli hrubý zisk.

EAT (Earnings after Taxes) = zisk po zdanění neboli čistý zisk. Vyjadřuje efekt, který dosahují vlastníci.

EAR (Earnings Retained) = nerozdělený zisk. Jedná se o čistý zisk, který byl snížen o výplatu dividend, případně podílu na zisku (Dluhošová, 2006).

Je nezbytně nutné mimo výkazu zisku a ztráty sestavit také výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků neboli výkaz cash flow, ve kterém se výnosy a náklady transformují do peněžních toků (Růčková, 2011).

2.4.3 Výkaz cash flow

Smyslem analýzy výkazu peněžních toků neboli Cash Flow je objasnění hlavních faktorů, které ovlivňují příjem (Inflow) a výdej (Outflow) hotovosti a z toho vyplývající stav k danému časovému okamžiku. Jinými slovy je cash flow toková veličina, která vyjadřuje rozdíl příjmu a odtoku hotovosti za dané období. Tento rozdíl je vyjádřen jako rozdíl příjmů a výdajů podniku za dané období, je tak zjištěn reálný stav peněz. Výkaz cash flow poskytuje přehled o finančních a investičních procesech v daném období a jejich vzájemné souvislosti. Spolu se ziskem představuje cash flow dvě základní kategorie, které jsou denně užívány podnikovým managementem (Dluhošová, 2006).

Peněžní prostředky vyjadřují peníze v pokladně, včetně cenin, dále peníze na účtu a peníze na cestě. Jedná se o krátkodobý likvidní majetek, který je možné snadno směnit za hotové peníze. Peněžní ekvivalenty tvoří likvidní a obchodovatelné cenné papíry (Kislingerová, 2007).

„Cash flow (peněžní tok) je skutečný pohyb (tok) peněžních prostředků podniku“
(Sedláček, 2011, str. 43).

Výkaz cash flow posuzuje skutečnou finanční situaci podniku a odpovídá tak na otázku, kolik peněžních prostředků bylo vytvořeno a jakým způsobem byly použity. Potvrzuje se fakt, že peníze a zisk neznamenají totéž (Růčková, 2012).

Účetní jednotka si může individuálně zvolit metodu, pomocí které cash flow zpracuje. Volí si také obsahovou náplň peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Analýza cash flow se provádí přímou a nepřímou metodou. Přímá metoda spočívá v provedení bilance příjmů a výdajů, kde je cash flow následně určeno jako rozdíl. V nepřímé metodě se cash flow stanoví jako součet čistého zisku po zdanění a odpisů za dané období a přírůstků, případně úbytku aktiv a pasiv. Použití nepřímé metody je přehlednější.

Podle základních aktivit podniku je členěno cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti.

CF z provozní činnosti

V provozním cash flow jsou zachyceny činnosti, které ovlivňují tvorbu čistého zisku. Základ zde tvoří zisk z výrobní a odbytové činnosti. Výši cash flow ovlivňují především změny pracovního kapitálu čili výše zásob, pohledávek a závazků.

CF z investiční činnosti

Tato kategorie zahrnuje činnosti, které souvisí s pohybem investičních aktivit. Výše cash flow je dána prodejem a koupí dlouhodobého majetku a cenných papírů.

CF z finanční činnosti

Součástí této části jsou veškeré finanční transakce s věřiteli finančních prostředků, kde patří splátky úvěrů, emise akcií, výdej obligací a další (Dluhošová, 2006).

Tabulka 2.2 Struktura výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků

Zisk po úhradě úroků a zdanění
+ odpisy
+ jiné náklady
- výnosy, které nevyvolávají pohyb peněz
Cash flow ze samofinancování
± změna pohledávek (+ úbytek, - přírůstek)
± změna krátkodobých cenných papírů (+ úbytek)
± změna zásob (+ úbytek)
± změna krátkodobých závazků (+ přírůstek)
Cash flow z provozní činnosti
± změna fixního majetku (+ úbytek)
± změna nakoupených obligací a akcií (+ úbytek)
Cash flow z investiční činnosti
± změna dlouhodobých závazků (+ přírůstek)
+ přírůstek vlastního jmění z titulu emise akcií
- výplata dividend
Cash flow z finanční činnosti

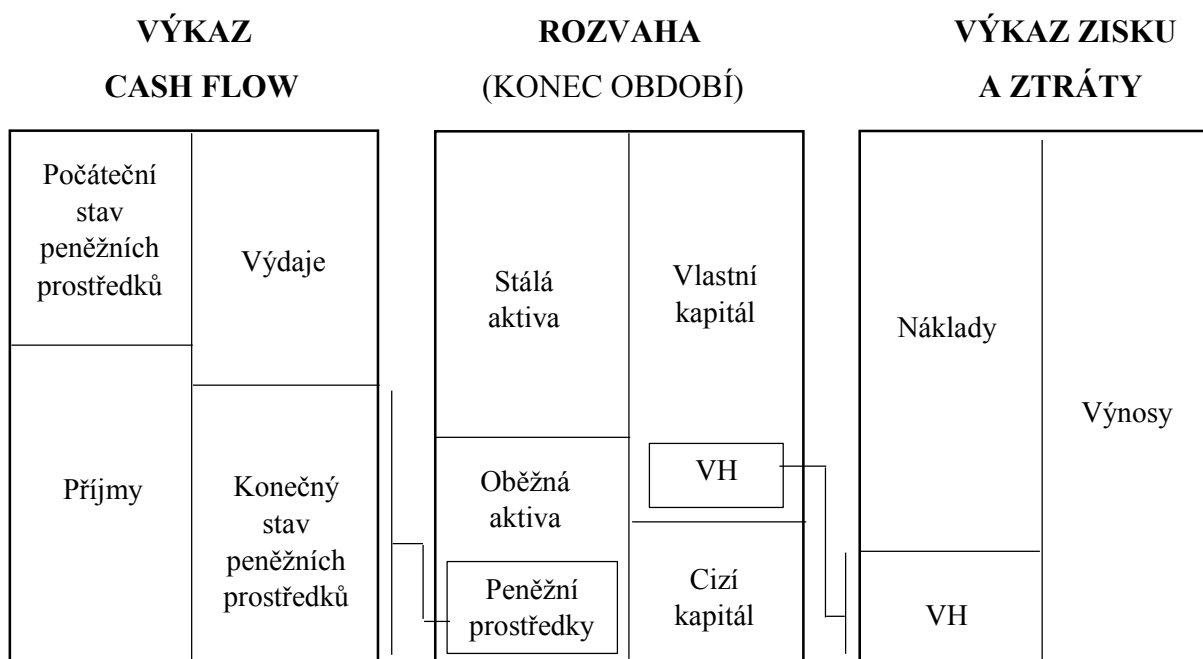
Zdroj: (Růčková, 2011, str. 36)

2.4.4 Vzájemná provázanost základních účetních výkazů

Vzájemné vazby mezi rozvahou, výkazem zisku a ztráty a výkazem cash flow zachycuje tří-bilanční systém. Osou tohoto systému je rozvaha (Dluhošová, 2006).

Informace obsažené ve třech základních účetních výkazech, je nutné vnímat jako jeden celek, jehož součástí je vzájemná provázanost těchto výkazů. Tuto provázanost je možné vymezit následujícími fakty. Transakce, které jsou považovány za peněžně účinné, neovlivňují zisk a tvoří součást výkazu cash flow a rozvahy (strana aktiv). Transakce ziskově účinné neovlivňují peněžní prostředky a tvoří součást rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Transakce, které jsou ziskově i peněžně účinné probíhají pomocí všech tří výkazů a transakce, které neovlivňují zisk, probíhají v rámci rozvahy (Růčková, 2012).

Obrázek 2.1 Vazby mezi finančními výkazy

Zdroj: (Dluhošová, 2006, str. 60)

Rozvaha zachycuje formou bilance stav majetku podniku a zdrojů krytí tohoto typu majetku k danému časovému okamžiku. Vyjadřuje také absolutní velikost výsledku hospodaření. Výkaz zisku a ztráty představuje souhrnné vyjádření nákladů a výnosů za dané období a způsob vzniku hospodářského výsledku neboli při jakých nákladech a výnosech bylo tohoto výsledku hospodaření dosaženo. Spojovací článek rozvahy a výkazu zisku a ztráty je tedy výsledek hospodaření, který je součástí pasiv (přírůstek vlastního kapitálu). V rámci rozvahy a výkazu cash flow jsou spojovacím článkem peněžní prostředky, které jsou součástí oběžných aktiv a jejich pohyb je sledován prostřednictvím cash flow (Dluhošová, 2006).

2.5 Metody finanční analýzy

Rozvoj věd přinesl možnost aplikace řady metod hodnocení finanční analýzy. Volba příslušné metody musí být přiměřená. Každá použitá metoda vytváří zpětnou vazbu na cíl, který má plnit. Platí, že čím lepší metoda je použita, tím spolehlivější závěry jsou získány a sníží se tak riziko chybného rozhodnutí a zvýší se šance na úspěch. Při volbě vhodné metody je kladen důraz na účelnost, nákladovost a spolehlivost.

- **Účelnost** – zvolená metoda musí odpovídat požadovanému cíli. Je nezbytné mít na paměti, že každý podnik je individuální a potřebuje jinou metodu a soustavu ukazatelů. Interpretace musí být provedena s opatrností a ohledem na možná rizika.
- **Nákladovost** – analýza vyžaduje čas a kvalitní práci, což přináší řadu nákladů, které musí být přiměřené jejich návratnosti. Rozsah a hloubka analýzy musí odpovídat rizikům, které s rozhodováním souvisí.
- **Spolehlivost** – zvýšení kvality dostupných informací, způsobí rozšíření spolehlivosti zvolené metody. Ačkoliv se může zdát, že k tomu dopomůže rozšíření srovnávaných podniků, není tomu tak. Spektrum srovnatelných firem je totiž omezené.

V oblasti finanční analýzy se lze setkat s řadou ukazatelů, které je možné použít. Volba příslušného ukazatele závisí na účelu, tedy komu mají výsledky sloužit a cíli finanční analýzy, který je dán podnikatelským záměrem. Finanční ukazatele představují položky účetních výkazů a jiných zdrojů nebo čísla, která jsou z nich odvozená. Pro finanční analýzu je nezbytně důležitý čas, proto jsou rozlišovány stavové a tokové veličiny. Stavové veličiny se vztahují k určitému časovému okamžiku, tokové veličiny se vztahují k určitému časovému intervalu. Platí, že čím kratší je posuzovaná doba, tím menší množství informací je k dispozici a tím větší je nepřesnost interpretovaných výsledků. Ukazatele finanční analýzy se člení na absolutní, rozdílové, poměrové a speciální (Růčková, 2011).

Jsou rozlišovány dvě základní členění metod finanční analýzy, a to fundamentální a technická finanční analýza.

Fundamentální finanční analýza – pomocí této metody jsou vyhodnoceny kvalitativní podnikové údaje. Základní metodou tohoto typu analýzy je odborný odhad, který vychází ze zkušeností analytika.

Technická finanční analýza – pomocí této metody jsou zpracovány kvantitativní ekonomická data prostřednictvím matematických a jiných metod. Výsledky zpracování jsou

kvantitativně i kvalitativně hodnoceny. Rozlišují se zde dvě podskupiny, a to metody elementární technické analýzy a metody vyšší finanční analýzy. Elementární metody tvoří základ finanční analýzy a obsahují postupy používané v běžné praxi (Růčková, 2012).

Tabulka 2.3 Členění elementárních metod finanční analýzy

Elementární metody	Analýza stavových ukazatelů	horizontální analýza
		vertikální analýza
	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	analýza fondů
		analýza cash flow
	Analýza poměrových ukazatelů	ukazatele rentability
		ukazatele aktivity
		ukazatele zadluženosti
		ukazatele likvidity
		ukazatele kapitálového trhu
	Analýza soustav ukazatelů	pyramidové rozklady
		DuPontův rozklad

Zdroj: vlastní zpracování na základě (Růčková, 2012)

2.5.1 Analýza stavových ukazatelů

Základem tohoto typu analýzy jsou absolutní ukazatele, které jsou přímo zjistitelné z účetních výkazů. Absolutní ukazatele vyjadřují daný jev bez vztahu k jinému jevu. Velikost podniku na ně má značný dopad, neboť znemožňuje porovnatelnost výsledků s jinými podniky. Jsou však velmi dobře srovnatelné z hlediska jednoho podniku. Absolutní ukazatele jsou blíže členěny na stavové a tokové ukazatele (Grünwald, 2007).

Absolutní ukazatele naleznou využití v horizontální analýze, pro srovnání vývoje v časových řadách a také při vertikální analýze, kde se jednotlivé položky výkazů vyjadřují jako procentní podíly (Knápková, 2013).

Jak již bylo zmíněno, výchozí bod finanční analýzy představuje vertikální a horizontální analýza. Pomocí těchto dvou postupů je umožněno pracovat s původními absolutními údaji z účetních výkazů v určitých souvislostech.

Horizontální analýza sleduje zkoumanou veličinu v čase a vertikální analýza sleduje strukturu finančního výkazu vztahující se k příslušné veličině (Kislingerová, 2008).

2.5.1.1 Horizontální analýza (analýza trendů)

Horizontální analýza neboli analýza trendů se zaměřuje na změny absolutních ukazatelů. Při aplikaci horizontální analýzy je třeba uvažovat v širším měřítku. Tvorba dostatečně dlouhých časových řad je pro tuto analýzu nezbytná, protože může pomoci eliminovat nepřesnosti interpretovaných výsledků. Analytik musí brát v úvahu firemní prostředí a s ním související vliv vnitřních a vnějších faktorů. Pomocí této analýzy jsou získány odpovědi na otázky, jak se změnily jednotlivé položky v čase (Růčková, 2011).

Kvantifikace meziročních změn může být provedena několika způsoby. Nabízí se využití různých indexů, popřípadě diferencí neboli rozdílů. Pokud dojde k aplikaci tohoto postupu, je nezbytné zjistit, o kolik procent se jednotlivé položky měnily oproti minulému roku čili index nebo o kolik se jednotlivé položky měnily v absolutních číslech čili diferencí. Pokud nastane situace, ve které index vypočítat nelze, je vhodnější upřednostnit ke kvantifikaci změny difference (Kislingerová, 2008).

Horizontální analýzu můžeme vyjádřit pomocí absolutní a procentuální změny. Následující vzorce byly použity na základě Růčková (2011).

$$\text{absolutní změna} = \text{hodnota v běžném období} - \text{hodnota v předchozím období} \quad (2.3)$$

$$\text{procentuální změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \cdot 100 \quad (2.4)$$

Procentuální vyjádření je bráno jako přehlednější, protože umožňuje mezipodnikové srovnání a obecně lepší orientaci. Absolutní vyjádření zprostředkovává objektivní pohled na jednotlivé položky.

2.5.1.2 Vertikální analýza (procentní rozbor)

Vertikální analýzu je možné označit jako „procentní rozbor“, případně analýzu komponent. Zaměřuje se převážně na vnitřní strukturu absolutních ukazatelů. Spočívá v souměření položek základních účetních výkazů k celkové skupině aktiv nebo pasiv. Pomocí této metody dochází k usnadnění srovnatelnosti účetních výkazů s předchozím obdobím a také srovnání s jinými podniky z oboru. Je kladen důraz na aktiva i pasiva podniku. O kapitálových investicích a výnosnosti podniku informují aktiva. Platí, že položky dlouhodobého charakteru jsou pro podnik výnosnější. Je potřebné zajistit likviditu a příslušný poměr stálých a oběžných aktiv. Zdroje pořízení majetku pomáhají vyjádřit pasiva. Zde platí, že levnější formou pro podnik je financování krátkodobé a cizí. Podnik musí rozložit finanční prostředky pro snížení rizika. Vertikální analýzu je možné shrnout jako prostředek pro analýzu účetních výkazů,

konkrétně pro zjištění podílu jednotlivých částí na celkové bilanční sumě a podobně. Tento rozbor je vyjádřen relativně, jinými slovy procentuálně, což je dobré pro mezipodnikové srovnání (Růčková, 2011).

Princip vertikální analýzy tedy spočívá v tom, že na jednotlivé položky finančních výkazů pohlížíme v relaci k nějaké veličině. První krok horizontální i vertikální analýzy tvoří důkladná studie finančních výkazů, zveřejněných ve výroční zprávě (Kislingerová, 2008). Vzorec pro výpočet vertikální analýzy byl použit podle Dluhošová (2006).

$$\text{podíl na celku} = \frac{\text{hodnota dílčího ukazatele}}{\text{velikost absolutního ukazatele}} \quad (2.5)$$

2.5.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Podstatu těchto analýz tvoří základní účetní výkazy, které jsou nositeli tokových položek. Má se tak na mysli výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow a rozvaha. Analýza fondů finančních prostředků se řadí k metodám využívajícím rozdílové ukazatele. Zaměřuje se především na ČPK neboli čistý pracovní kapitál, který slouží k určení optimální výše oběžných aktiv. Analýza cash flow vyjadřuje vnitřní finanční sílu podniku neboli schopnost vytvářet z hospodářské činnosti přebytky, které jsou použity k financování závazků, výplaty dividend a dalších důležitých potřeb (Růčková, 2011).

ČPK – čistý pracovní kapitál (Net Working Capital)

Čistý pracovní kapitál udává rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky. Jinými slovy lze říci, že se jedná o hodnotu čistého disponibilního provozního kapitálu, který je využit pro chod podniku. Existuje také označení „finanční polštář“, který umožní pokračovat v podnikové činnosti i v případě výskytu nepříznivé události, vyžadující vysoký výdej peněz (Landa, 2007). Vzorec pro výpočet čistého pracovního kapitálu byl použit podle Landa (2007).

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{krátkodobý oběžný majetek} - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.6)$$

2.5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Vzájemný vztah dvou a více absolutních ukazatelů lze charakterizovat pomocí finančních poměrových ukazatelů, konkrétně jejich podílem. Poměrové ukazatele vycházejí převážně z účetních dat, a to rozvahy a výkazu zisku a ztráty (Sedláček, 2011).

Dávají do poměru zmíněné položky, čili lze pracovat s větším množstvím ukazatelů. Existují doporučené hodnoty platné pro některé ukazatele, jsou však pouze orientační (Knápková, 2013).

Poměrové ukazatele se považují za nejoblíbenější a nejrozšířenější, protože umožňují vytvořit rychlý přehled základních finančních charakteristik podniku (Sedláček, 2011).

Finanční zdraví je měřeno na základě ukazatelů, které jsou předem setříděny do určitých skupin. Analýza vzájemných vazeb těchto ukazatelů spočívá v tom, že jednotlivé hodnoty jsou dávány do poměrů, jak již bylo zmíněno. Je nezbytné tyto skupiny vnímat jako rovnocenné a stejně důležité. Jsou rozlišovány ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a kapitálového trhu.

2.5.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost kapitálu představuje schopnost podniku dosahovat zisku použitím investičního kapitálu. Je poměřován výsledek podnikatelské činnosti a zvolená srovnávací základna. Platí, že čím vyšší rentability je dosaženo, tím lépe podnik se svým majetkem a kapitálem hospodaří (Scholleová, 2012).

V praxi se vyskytují úpravy ukazatelů rentability, které se liší podle toho, která kategorie zisku je použita. Rozlišujeme čistý zisk EAT, zisk před zdaněním EBT, zisk před úroky a zdaněním EBIT, zisk před zdaněním, úroky a odpisy EBITDA. Veškeré vzorce pro výpočet ukazatelů rentability byly převzaty od Dluhošová (2006).

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets)

Ukazatel ROA poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, bez ohledu na zdroj jejich financování. Tento ukazatel představuje klíčové měřítko rentability. Čistý zisk je pouze částí výsledného efektu, další částí je efekt zhodnocení cizího kapitálu, který je možné označit jako odměna věřitelů.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (2.7)$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE – Return on Capital Employed)

Ukazatel ROCE hodnotí efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, odkud tento kapitál pochází. Je možné říci, že se jedná o efekt z dlouhodobých investic. Umožňuje vyjádřit význam dlouhodobého investování na základě určení výnosnosti vlastního kapitálu souvisejícího s dlouhodobými zdroji. Pomocí tohoto ukazatele dochází k mezipodnikovému srovnání.

$$ROCE = \frac{EBIT}{vlastní kapitál + dlouhodobé dluhy} \quad (2.8)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

Ukazatel ROE je dalším významným ukazatelem, který hodnotí výnosnost vlastního kapitálu. Rentabilita vlastního kapitálu je závislá na rentabilitě celkového kapitálu a úrokové míře cizího kapitálu.

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál} \quad (2.9)$$

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)

Ukazatel ROS je vhodný převážně pro mezipodnikové srovnání a vnitropodnikové řízení firmy. Je-li úroveň tohoto ukazatele nízká, vypovídá to o chybném řízení firmy. Střední úroveň značí dobré jméno a dobrou práci managementu, vysoká úroveň znamená nadprůměrnost. Tento ukazatel bývá často doplněn ukazateli nákladovosti.

$$ROS = \frac{EAT}{tržby} \quad (2.10)$$

Rentabilita nákladů (ROC – Return on Cost)

Rentabilita nákladů udává, kolik Kč čistého zisku získá podnik vložením 1 Kč celkových nákladů. Platí, že čím vyšší je tento ukazatel, tím lépe jsou zhodnoceny vložené náklady a tím vyšší je procento zisku.

Je vhodné sledovat vývoj tohoto ukazatele a také porovnávat rentabilitu dílčích nákladů u srovnatelných podniků (Dluhošová, 2006).

$$ROC = \frac{EAT}{celkové\ náklady} \quad (2.11)$$

2.5.3.2 Ukazatele likvidity

Likvidita znamená schopnost podniku přeměňovat aktiva na peněžní prostředky a pomocí nich krýt včas, v požadované době a na požadovaném místě veškeré splatné závazky. Řízení likvidity je odvíjeno od zvolené strategie firmy. Vysoká likvidita váže prostředky, které nemohou být investovány a snižuje tak rentabilitu společnosti. Nízká likvidita může zapříčinit nedostatek finančních prostředků nebo zásob (Scholleová, 2012).

Likvidita závisí na rychlosti inkasa pohledávek, prodejnosti výrobků a schopnosti prodat podnikové zásoby (Dluhošová, 2006). Veškeré vzorce pro výpočet ukazatelů likvidity byly převzaty od Scholleová (2012).

Běžná likvidita (Current Ratio)

Zjednodušeně je možné říct, že běžná likvidita udává, kolikrát podnik uspokojí své věřitele, když promění všechna oběžná aktiva na peníze. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí od 1,8-2,5 (Scholleová, 2012).

Je nezbytné krýt krátkodobé dluhy v době jejich splatnosti z příslušných složek majetku. Zranitelným místem tohoto ukazatele je nesplnění předpokladu, že veškerá oběžná aktiva lze přeměnit v krátkém čase na peněžní prostředky. Nejsou zohledňována oběžná aktiva z hlediska likvidity a krátkodobé závazky z hlediska splatnosti, což představuje značnou nevýhodu (Dluhošová, 2006).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.12)$$

Pohotová likvidita (Quick Asset Ratio)

Odečtením zásob, které jsou nejhůře přeměnitelné na peníze od oběžných aktiv, a následným dělením krátkodobými závazky je získána pohotová likvidita. Pohotová likvidita je přísnější verzí běžné likvidity. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje od 1-1,5 (Scholleová, 2012).

Při vyjádření tohoto ukazatele se pracuje pouze s pohotovými peněžními prostředky. Je vhodné upravit čítec zlomku o nedobytné pohledávky a pohledávky po splatnosti.

Výše pohotové likvidity je odvíjena od typu činnosti, odvětví a zvolené podnikové strategie. Zvýšení ukazatele signalizuje zlepšení finanční a platební situace (Dluhošová, 2006).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.13)$$

Okamžitá likvidita (Cash Position Ratio)

Okamžitá likvidita představuje poměr finančního majetku a krátkodobých závazků. Pod pojmem finanční majetek se skrývají peněžní prostředky v pokladnách a na účtech a obchodovatelné cenné papíry. Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí od 0,2-0,5 (Scholleová, 2012).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.14)$$

2.5.3.3 Ukazatele aktivity

„Ukazatele aktivity zachycují, jak je podnik schopen využít jednotlivé majetkové části. Ukazuje, zda má přebytečné kapacity, či naopak nedostatek produktivních aktiv a v budoucnu nebude moci realizovat růstové příležitosti“ (Scholleová, 2012, str. 178).

Efektivnost hospodaření s podnikovými aktivy je vyjádřena pomocí ukazatelů aktivity. Pokud jich podnik vlastní více než je potřeba, vznikají náklady a snižuje se zisk. V opačném případě dochází ke ztrátě výnosů (Sedláček, 2011).

Ukazatele aktivity je možné obecně označit jako ukazatele relativní vázanosti kapitálu v různých formách krátkodobých a dlouhodobých aktiv. Jejich využití je vhodné v rámci řízení aktiv (Dluhošová, 2006).

Rozlišují se ukazatele obratovosti a doby obratu. Ukazatele obratovosti udávají počet obrátek za období neboli kolikrát je řešená položka převyšena ročními tržbami. Platí, že čím vyšší je počet, tím kratší je vázanost majetku a vyšší zisk.

Ukazatele doby obratu udávají dobu trvání jedné obrátky majetku. Cílem je tuto dobu zkrátit a maximalizovat počet obrátek (Scholleová, 2012). Následující vzorce pro výpočet ukazatelů aktivity a zadluženosti byly převzaty od Dluhošová (2006).

Obrátka celkových aktiv

Obrátka celkových aktiv vyjadřuje intenzitu využití celkového majetku podniku. Jedná se o vhodný nástroj mezipodnikového srovnání, kdy hodnota tohoto ukazatele může být ovlivněna příslušným odvětvím. Platí, že čím vyšší je obrátka celkových aktiv, tím lépe je majetek využíván. Nízká hodnota ukazatele vypovídá o neefektivním využití majetku. Výsledek se uvádí v počtech obrátů za rok.

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.15)$$

Doba obratu aktiv

Obrátíme-li ukazatel obrátky celkových aktiv, získáme ukazatel doby obratu aktiv. Vyjadřuje, kdy dojde k obratu majetku ve vztahu k tržbám. Je vhodné, aby tato doba byla co nejkratší. Doba obratu aktiv je ovlivňována dynamikou tržeb. Ukazatel je vyjádřen ve dnech.

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.16)$$

Doba obratu zásob

Tento ukazatel souvisí s běžným provozním řízením podniku. Je žádoucí technicky a ekonomicky zdůvodnitelná výše doby obratu zásob, která je citlivá na změny ve výkonech. Ukazatel se udává ve dnech.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby \cdot 360}{tržby} \quad (2.17)$$

Doba obratu pohledávek

Ukazatel vypovídající o strategii řízení pohledávek a průměrné době placení faktur se nazývá doba obratu pohledávek. Pomocí tohoto ukazatele jsou plánovány peněžní toky.

Problém nastává v případě, že ukazatel nepřetržitě překračuje doby splatnosti. V takové situaci dochází k prozkoumání platební disciplíny odběratelů. Ukazatel je udáván ve dnech.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky \cdot 360}{tržby} \quad (2.18)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vyjadřuje platební kázeň podniku neboli počet dní, na které byl poskytnut dodavatelský úvěr. Tento ukazatel se vyjadřuje ve dnech (Dluhošová, 2006).

Likvidita podniku je ovlivněna časovým nesouladem od vzniku závazků do doby jejich úhrady a také od vzniku pohledávek do doby jejich inkasa (Knápková, 2013).

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky \cdot 360}{tržby} \quad (2.19)$$

2.5.3.4 Ukazatele zadluženosti

Zabezpečení podnikové činnosti je založeno na základě vlastnictví konkrétní výše a struktury aktiv. Bilance umožňuje napovědět, že tento majetek je krytý konkrétními zdroji. Pro udržení finanční stability a přiměřenosti zadlužení je nezbytné zajištění poměru vlastních a cizích zdrojů (Marinič, 2010).

Ukazatele zadluženosti jsou zaměřeny na poměrování vlastních a cizích zdrojů a schopnost podniku hradit náklady dluhu. Pokud se zkoumá zadluženost, je vhodné analyzovat objem majetku, který byl pořízen na leasing, neboť takto získaná aktiva se neobjevují v rozvaze, ale pouze ve výkazu zisku a ztráty (Scholleová, 2012).

Ukazatel celkové zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti se také nazývá ukazatel věřitelského rizika, prostřednictvím kterého je hodnocena přiměřenost zadlužení podniku. Celková zadluženost znamená podíl celkových závazků a celkových aktiv. Měří se tak podíl věřitelů na celkovém kapitálu, ze kterého je financován majetek podniku. Zadluženost ovlivňuje věřitelské riziko a výnosnost podniku.

Platí, že čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím vyšší je riziko věřitelů. Obecně zadluženost nepředstavuje pro podnik negativní vlastnost, protože není nutné, aby ke svému financování využíval pouze vlastní kapitál.

$$\text{Ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.20)$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Totožnou oblast hodnotí i ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu, který má také podobnou vypovídací schopnost. Představuje podíl cizího a vlastního kapitálu. Přijatelná míra zadluženosti vlastního kapitálu závisí na postoji k rizikům a vývojové fázi podniku. Stabilní společnost se pohybuje v rozmezí od 80 %-120 %.

$$\text{Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.21)$$

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

Pomocí tohoto ukazatele je charakterizována dlouhodobá finanční stabilita a schopnost podniku krýt majetek vlastními zdroji neboli finanční samostatnost. Platí, že čím vyšší je ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech, tím vyšší je finanční stabilita podniku. Pokud je tento ukazatel příliš vysoký, dochází k poklesu výnosnosti vložených prostředků.

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2.22)$$

Stupeň krytí stálých aktiv

Jedná se o podíl dlouhodobého vlastního i cizího kapitálu a stálých aktiv. Stálá aktiva, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek podniku je zpravidla kryt dlouhodobými zdroji. Čím vyšší je ukazatel, tím vyšší je finanční stabilita podniku. Jak již bylo zmíněno, stálá aktiva musí být kryta dlouhodobými zdroji, proto by měl tento ukazatel dosahovat nejméně hodnoty 100 %.

Tento ukazatel může být doplněn jinými ukazateli klasifikující aktiva společnosti.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.23)$$

Majetkový koeficient

Podnik si klade za cíl dosažení optimálního poměru vlastních a cizích zdrojů neboli optimální zadluženosti. K finančnímu zatěžování dochází v případě, kdy jsou potřeby financovány převážně z vlastních zdrojů, které bývají dražší než zdroje cizí. Pokud je podnik finančně zdravý, růst zadluženosti přispívá k celkové rentabilitě a také růstu tržní hodnoty. Úrok, který podnik platí za získání zdrojů, představuje náklady na cizí kapitál. Dividendy a podíly na zisku představují náklady na vlastní kapitál. Majetkový koeficient je také známý pod názvem „finanční páka“ (Dluhošová, 2006).

Majetkový koeficient lze vyjádřit jako ukazatel, který vyjadřuje participaci neboli účast cizích zdrojů na zvýšení celkové výnosnosti vlastního kapitálu, důsledkem přiměřeného zadlužení (Marinič, 2010).

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.24)$$

Úrokové krytí

Pomocí ukazatele úrokového krytí je objasněno, kolikrát jsou úroky kryty výši provozního zisku, neboli kolikrát je zajištěno placení úroků. Pokud je hodnota tohoto ukazatele 100 %, podnik vydělává pouze na úroky a zisk je tedy nulový. Je-li hodnota nižší než 100 % podnik není schopen vydělat ani na úroky.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2.25)$$

Úrokové zatížení

Úrokové zatížení představuje převrácenou hodnotu ukazatele úrokového krytí. Vyjadřuje, jakou část celkového efektu odčerpají úroky. Tento ukazatel se odvíjí od rentability podniku a podílu zdrojů financování činnosti, získaných dluhopisy, úvěry, úrokovou sazbou a podobně. Má-li podnik dlouhodobě nízké úrokové zatížení, smí využít více cizích zdrojů (Dluhošová, 2006).

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{EBIT} \quad (2.26)$$

2.5.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele tržní hodnoty neboli ukazatele kapitálového trhu, se od předchozích skupin liší tím, že pracují s tržními hodnotami. Zabývají se jimi převážně investoři, případně potencionální investoři. Řadí se zde účetní hodnota akcie, čistý zisk na akcii, dividendový výnos, ukazatel P/E a Market-to-Book Ratio (Růčková, 2012).

Každá firma, která vede podvojný účetnictví, nemá právní formu akciové společnosti a akcie volně obchodovatelné na kapitálových trzích, což může představovat značné omezení tohoto typu ukazatelů.

Ukazatele kapitálového trhu nejsou součástí praktické části bakalářské práce, protože vybraná společnost je právní formou společnost s ručením omezeným, a tedy nebudou blíže rozváděny.

2.5.4 Analýza soustav ukazatelů

Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů – mezi těmito ukazateli existuje matematická provázanost. Řadí se zde *pyramidové soustavy ukazatelů*, jejich podstatou je podrobný rozklad vrcholu pyramidy. Nejčastěji je rozklad prováděn v grafické podobě, neboť je to takto přehlednější.

Účelově vybrané skupiny ukazatelů – kladou si za cíl kvalitní určení finanční situace firmy neboli budoucí vývoj, pomocí jednočíslné charakteristiky. Jsou rozlišovány dvě podskupiny, a to *bonitní a bankrotní modely*. Rozdíl mezi těmito ukazateli spočívá v účelu, pro který byly vytvořeny.

- Bankrotní modely – smyslem bankrotních modelů je informovat, zda podniku v brzké době hrozí bankrot či nikoliv.
- Bonitní modely – smyslem bonitních modelů je informovat, zda se podnik řadí mezi dobré nebo špatné firmy (Růčková, 2012).

Tabulka 2.4 Členění bankrotních a bonitních modelů

Bankrotní modely	Bonitní modely
Altmanovo Z-skóre	Soustava bilančních analýz
Tafflerův model	Tamariho model
Model „IN“ Index důvěryhodnosti	Kralickův Quicktest
	Modifikovaný Quicktest

Zdroj: vlastní zpracování na základě (Růčková, 2012)

2.5.4.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

„Pro řízení výkonnosti podniku potřebujeme nástroj, který by zachytil souvislosti toho, co se v podniku děje. Takovým nástrojem mohou být soustavy ukazatelů, které jsou vzájemně propojeny logickou vazbou. Pro identifikaci faktorů ovlivňujících výkonnost podniku měřenou vybraným hodnotovým měřítkem lze účinně využít zejména pyramidových soustav ukazatelů“ (Pavelková, 2009, str. 113).

Pyramidové soustavy ukazatelů spočívají v postupném rozkladu vrcholového ukazatele, kterým je obvykle rentabilita vlastního kapitálu na dílčí ukazatele.

Dílčí ukazatele určitým způsobem ovlivňují ukazatel vrcholový a tento vliv lze vypočítat na počítači pomocí logaritmické metody. Stěžejní fází tohoto rozboru představuje interpretace výsledků a návrhy na zlepšení (Synek, 2007).

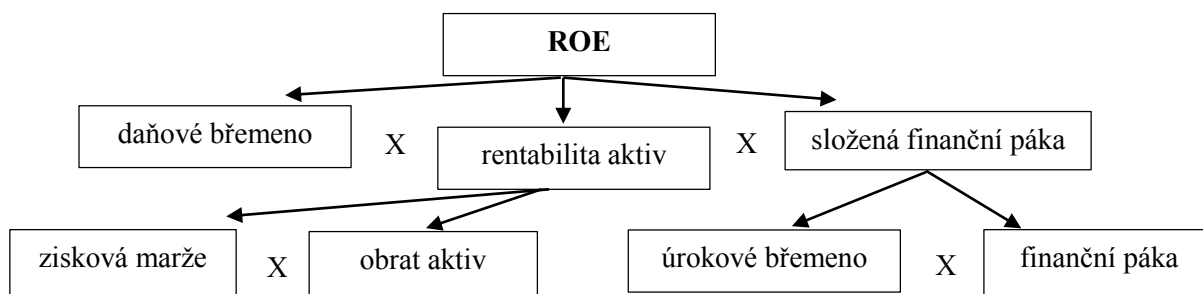
Pomocí tohoto modelu je popsána vzájemná závislost ukazatelů a vnitřní pyramidové vazby. Změna jedné složky vyvolá změny zbývajících částí pyramidy (Růčková, 2011).

Pokud dojde k vhodnému sestavení pyramidové soustavy ukazatelů, lze získat informace o faktorech ovlivňujících vrcholový ukazatel. Pokud se rozhodneme analyzovat ukazatel rentability vlastního kapitálu ROE, je rozklad podle Dluhošová (2006) následující.

$$ROE = \frac{EAT}{E} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{E} \quad (2.27)$$

Z tohoto rozkladu tedy vyplývá, že na vývoj ukazatele ROE působí, jak velkou část zisku odčerpá splnění daňové povinnosti, splacení úroků, které souvisí se stupněm zadluženosti, dále rentabilita tržeb a využití podnikového majetku. Smysl tohoto rozkladu představuje zachycení změn vrcholového ukazatele jako součet vlivů vybraných změn dílčích ukazatelů (Dluhošová, 2006).

Obrázek 2.2 Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)

Zdroj: (Kislingerová, 2008, str. 55)

2.5.4.2 Bankrotní modely

Jak již bylo ve stručnosti dříve zmíněno, podstatou bankrotních modelů je informovat o tom, zda je v dohledné době podnik ohrožen bankrotem. Každý podnik, kterému bankrot hrozí, vykazuje určité symptomy, které jsou pro tuto situaci alarmující. Jako příklad těchto symptomů lze uvést problém s běžnou likviditou, výši ČPK nebo problémy s rentabilitou celkového vloženého kapitálu (Růčková, 2012).

Pro určení intervalu, který říká, že podniky se nachází v situaci ohrožení finanční tísní nebo bankrotem, se v modelech využívají data reprezentativního vzorku, které jsou dále upravovány pomocí matematicko-statistických metod (Grünwald, 2007).

Altmanův model

V roce 1968 vzniká několik ukazatelů, pomocí kterých je umožněno předvídat budoucí krach společnosti. Vzniká tzv. diskriminační analýza, kdy se do výsledné rovnice dosadí finanční ukazatele, a z výpočtů je možné odhadnout, zda se jedná o prosperující podnik či nikoliv (Kislingerová, 2007).

Jeden z nejvýznamnějších modelů určení časové tísně je Altmanův model neboli Altmanovo Z-skóre. Základ představují zpracovaná data, pomocí kterých Altman definoval lineární rovnici proměnných veličin, kterým jsou přiřazovány koeficienty plnící funkci vah (Marinič, 2008).

Základ tohoto modelu tvoří Altmanův index finančního zdraví, vycházející z propočtu indexů celkového hodnocení. Výpočet je velmi jednoduchý, což je také důvodem, proč je tento model v České republice tak oblíbený. Smysl modelu pramení v odlišení bankrotující firmy od té, které bankrot nehrozí. Tento model se v průběhu své existence měnil. Altmanův model má tři tvary, kde první je určen pro společnosti veřejně obchodovatelné na burze, druhý tvar je určen pro společnosti, které neobchodují na burze a třetí tvar pro rozvojové trhy (Růčková, 2011). Vzorec pro výpočet Altmanova modelu byl použit podle Scholleová (2012).

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5 \quad (2.28)$$

kde:

$$X_1 = \frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2.29)$$

$$X_2 = \frac{\text{nerozdělený zisk minulých let}}{\text{aktiva}} \quad (2.30)$$

$$X_3 = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (2.31)$$

$$X_4 = \frac{vlastní kapitál}{cizí zdroje} \quad (2.32)$$

$$X_5 = \frac{tržby}{aktiva} \quad (2.33)$$

Interpretace výsledků:

Je-li hodnota nižší než 1,2, znamená to pásmo bankrotu.

Je-li hodnota od 1,2 do 2,9, znamená to pásmo šedé zóny.

Je-li hodnota vyšší než 2,9, znamená to pásmo prosperity.

Nevýhodu modelů IN představuje shrnutí stavu podniku do jednoho čísla a následná ztráta informací o příčinách podnikových problémů a případných možnostech jejich odstranění (Scholleová, 2012).

2.5.4.3 Bonitní modely

Základ bonitních modelů představuje diagnostika finančního zdraví podniku, což znamená, že je kladeno za cíl stanovení, zda se podnik řadí mezi dobré nebo špatné firmy. Důležitá je možnost srovnatelnosti s jinými podniky v rámci jednoho oboru podnikání (Růčková, 2012).

Bonitní modely využívají ekonomické zákonitosti a zkušenosti finančního analytika k odstupňování finančního zdraví podniku. Platí, že každý finanční analytik může pracovat s vlastním bonitním modelem nebo využívá model, který je mu doporučen (Grünwald, 2007).

Podstatu bonitních modelů tvoří bodové ohodnocení, které slouží ke stanovení bonity podniku. Kvalita modifikace databáze poměrových ukazatelů se odrazí na kvalitě bonitního modelu (Růčková, 2011).

Kralickův Quicktest

Jedná se o variantu rychlého testu, která je modelem rakouského ekonoma Kraliceka. Vychází ze čtyř ukazatelů, kde první dva hodnotí finanční stabilitu a zbývající dva rentabilitu. Výsledek je dán průměrem těchto ukazatelů (Marinič, 2008).

Prostřednictvím Kralickova Quicktestu se na základě zmíněné soustavy čtyř rovnic, které jsou převedeny do bodového hodnocení, zhodnotí jednak finanční, ale také výnosová

situace podniku. Následně se zjišťuje celková ekonomická situace, ve které se společnost nachází. Vzorec pro výpočet byl převzat od Růčková (2011).

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2.34)$$

$$R2 = \frac{(\text{cizí zdroje} - \text{peníze} - \text{účty u bank})}{\text{provozní cash flow}} \quad (2.35)$$

$$R3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2.36)$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{výkony}} \quad (2.37)$$

Tabulka 2.5 Bodování výsledků Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	<0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	>0,3
R2	<3	3-5	5-12	12-30	>30
R3	<0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	>0,15
R4	<0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	>0,1

Zdroj: Růčková (2011, str. 81)

Hodnocení podniku je provedeno třemi kroky. První krok představuje zhodnocení finanční situace, ve druhém kroku je zhodnocena výnosová situace a posledním krokem je zhodnocení celkové situace.

$$\text{Finanční stabilita} = \frac{R1 + R2}{2} \quad (2.38)$$

$$\text{Výnosová situace} = \frac{R3 + R4}{2} \quad (2.39)$$

$$\text{Celková situace} = \frac{\text{Finanční stabilita} + \text{Výnosová situace}}{2} \quad (2.40)$$

Interpretace výsledků:

Jsou-li hodnoty vyšší než 3, znamená to, že firma je bonitní.

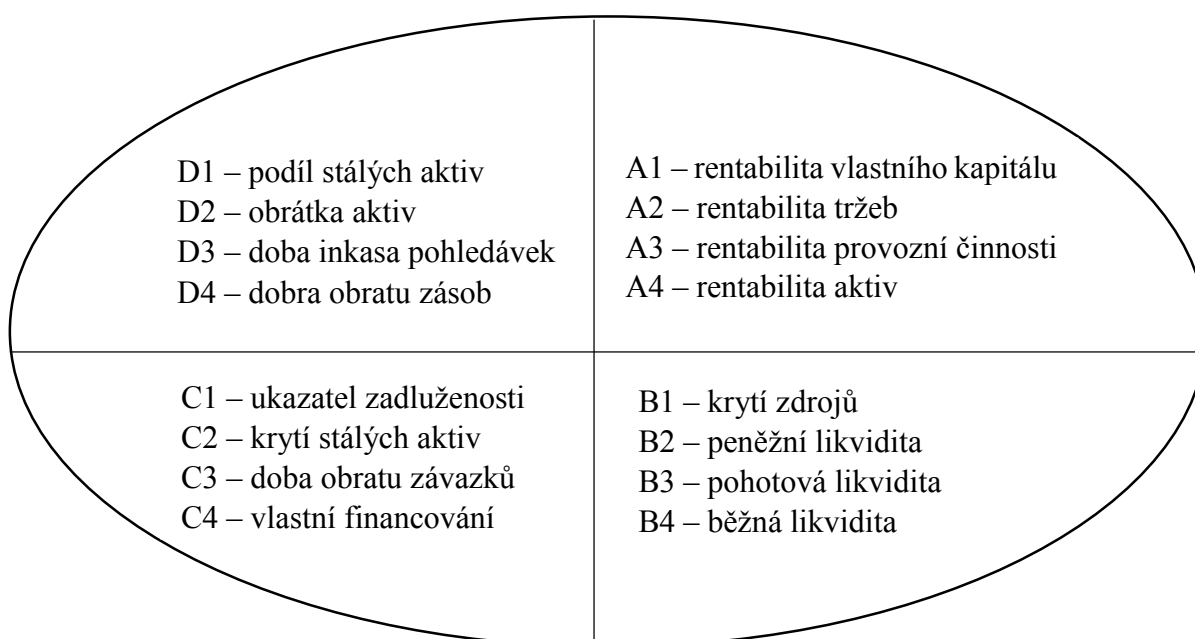
Jsou-li hodnoty v intervalu od 1 do 3, znamená to šedou zónu.

Jsou-li hodnoty nižší než 1, znamená to, že podniku nastávají finanční potíže (Růčková, 2011).

2.5.5 Spider analýza

Existuje řada metod používaných pro měření výkonnosti daného podniku, jednou z nich je tzv. Spider analýza. Jedná se o paralelní ukazatelovou soustavu grafické podoby, která obsahuje čtyři skupiny ukazatelů neboli čtyři kvadranty, tedy rentability, likvidity, struktury finančních zdrojů a struktury majetku. V rámci tohoto typu analýzy je využíván tzv. spider graf (pavučinový graf), pomocí kterého je získáno přehledné a systematické vyhodnocení postavení daného podniku řadou ukazatelů, oproti průměru odvětví nebo srovnání s nejlepším či konkurenčním podnikem.

Obrázek 2.3 Spider graf

Zdroj: (Synek, 2009, str. 192)

Spider graf se skládá ze soustředných kružnic, kde z jejich středu vybíhá 16 paprsků, které představují příslušné ukazatele. Platí, že každý kvadrant obsahuje 4 ukazatele, celkem tedy 16 ukazatelů. Je možné zvolit jiný počet ukazatelů a tím i jiný počet paprsků. Soustředné kružnice vyjadřují procentuální hodnotu jednotlivých ukazatelů vztahenou k základu srovnání. Podnik, který je použit jako základ pro srovnání, má hodnotu 100 % a představuje základní kružnici. Spojením bodů na paprscích je získán výsledný spider graf, který již na první pohled poskytuje informace o zkoumaném podniku. Pokud je podnik srovnáván s nejlepším podnikem, je vhodné, aby se jeho hodnoty nacházely, co nejdál od středu, což znamená, že si vede dobře. V rámci srovnání s odvětvovým průměrem je důležité, aby se jeho hodnoty nacházely nad kružnicí 100 %. (Synek, 2009).

3 Představení podniku

První krok praktické části představuje seznámení s vybraným podnikem, konkrétně základní údaje o společnosti, vznik a vývoj, předmět činnosti, základní ekonomické charakteristiky, produkty, významné firemní hodnoty a strategie rozvoje. Název společnosti nebude v bakalářské práci uváděn, protože si vybraný podnik nepřeje být jmenován, a tedy bude označován jako společnost ABC, s.r.o.

3.1 Seznámení s vybraným podnikem

Tabulka 3.1 Základní údaje podniku ABC, s.r.o.

Právní forma	společnost s ručením omezeným
Základní kapitál	10 050 000 Kč
Datum vzniku	26. dubna 1993
Předmět činnosti	stavba strojů s mechanickým pohonem a jejich opravy určené do prostředí s nebezpečím výbuchu a koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej
Počet členů	4
Způsob jednání	každý z jednatelů zastupuje společnost samostatně a v plném rozsahu
Typ podnikatele	právnícká osoba
Druh živnosti	ohlašovací volná
Institucionální sektor	nefinanční podniky soukromé národní
Kód CZ-NACE	2892 – výroba strojů pro těžbu, dobývání a stavebnictví
Průmysl	zpracovatelský

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Společnost ABC, s.r.o. byla založena počátkem devadesátých let a po svém vzniku působila v nevelkých administrativních prostorách se základní kancelářskou výbavou a mnohonásobně nižším počtem zaměstnanců. Rostoucí poptávka a popularita přinesla využití moderních technologií, rozšíření administrativních a výrobních prostor a desítky nových perspektivních zaměstnanců. Základní kapitál činí 10 050 000 Kč a je zcela splacen. Za společnost jednají a navenek vystupují jednatelé. Společnost ABC, s.r.o. je plátcem DPH od 15. května 1993. *Organizační schéma je součástí přílohy č. 11.*

3.2 Vznik a vývoj společnosti

Společnost ABC, s.r.o. byla založena v roce 1993 jako společnost s ručením omezeným a svou činnost zahájila ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Původně se jednalo o ryze obchodní společnost, která se zaměřovala na nákup a prodej zboží, avšak později došlo k rozšíření o výrobní činnost a tím k následné přeměně ve výrobní podnik. Uplatnění pramení v oblasti hornického strojírenství, konkrétně ve sféře výroby důlních dopravních strojů, důlní techniky, včetně technologických celků. V průběhu let docházelo k velkému rozvoji, kdy z nevelkých administrativních prostor a úzkého kolektivu, vznikají moderní, rozšířené a rekonstruované budovy a rodí se nové pobočky. Během několikaleté působnosti bylo získáno více než 230 proškolených a specializovaných zaměstnanců a společnost se stává špičkou v produkci závěsného dopravního systému. Pracovní kolektiv společnosti získal potřebné zkušenosti dlouholetou praxí v oblasti vývoje a obchodu. Překročením hranic České republiky vzniká zastoupení nejen v sousedním Polsku a Slovensku, ale také ve vzdáleném Rusku, Ukrajině, Kazachstánu, Bosně a Hercegovině, Turecku, Číně, Vietnamu, Mexiku, Kolumbii a mnoha dalších zemích, kde samozřejmě je odborný a kvalifikovaný personál. Společnost si dlouhodobě udržuje stabilní postavení na trhu, konkrétně v oblasti důlní techniky a je schopna držet krok s tuzemskou i zahraniční konkurencí. V současné době představuje jediného dodavatele závěsných lokomotiv. Dochází k neustálému rozvoji, zdokonalování původních a vývoji nových výrobků, zvyšování kvality služeb, upevňování vztahů se stávajícími zákazníky a získávání nových potencionálních zákazníků a v neposlední řadě prohlubování dlouhodobých obchodních vztahů s dodavateli.

3.3 Předmět činnosti

Předmět činnosti představuje stavba strojů s mechanickým pohonem a jejich opravy určené do prostředí s nebezpečím výbuchu a koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej. Jedná se o kvalitního dodavatele v oblasti výroby, prodeje a servisu zařízení pro přepravu osob a materiálu na závěsné dráze v dolech. Hlavním předmětem činnosti je výroba strojů pro důlní těžbu. Více než 90 % veškeré produkce je určeno na vývoz za hranice země. Dobývací prostředí a podmínky jsou vystaveny neustálým změnám, ačkoliv se průmysl České republiky řadí z hlediska technologií pro dobývání uhlí k nejlepším. Produkty společnosti ABC, s.r.o. jsou využity převážně v oblasti Sibiře, pro práci na povrchových i hlubinných dolech, mimo jiné v dolech Ukrajiny, Kazachstánu, Polska a Mexika. Patří zde důlní závěsné lokomotivy, manipulátory, zvedací hydraulické zařízení, pozemní lokomotivy, příbirkové a nakládací stroje a v neposlední řadě drtiče uhlí.

3.4 Základní ekonomická charakteristika

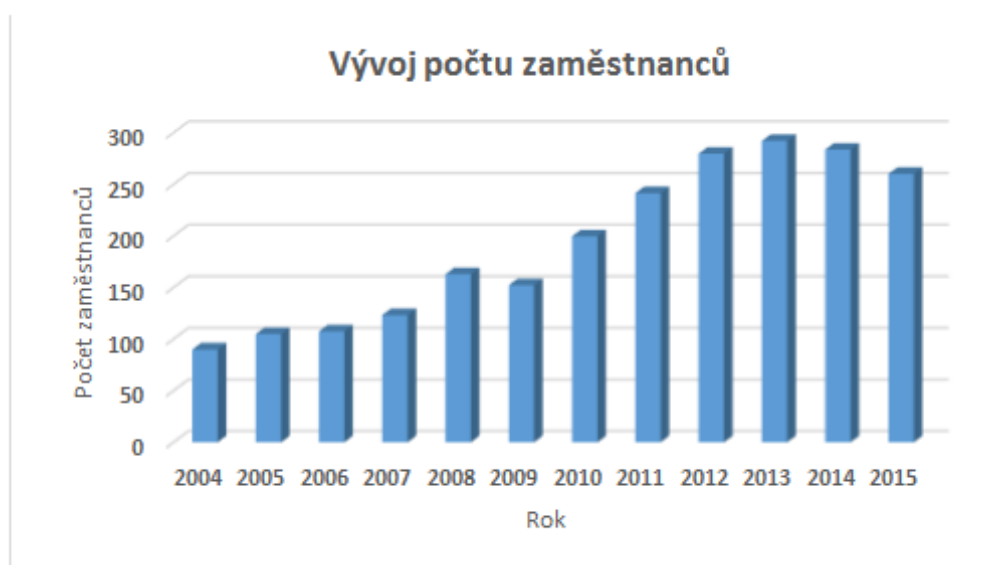
Tabulka 3.2 Základní ekonomická charakteristika podniku v letech 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Zaměstnanci	242	280	292	284	260
Aktiva (tis. Kč)	1 439 299	2 189 543	2 088 712	2 215 673	2 034 009
Tržby (tis. Kč)	1 909 788	2 916 340	1 833 502	1 307 280	826 912
Celkové výnosy (tis. Kč)	2 370 152	3 409 847	2 049 932	1 426 171	901 046
Celkové náklady (tis. Kč)	2 209 478	3 056 584	1 887 365	1 393 198	859 943
Zisk (tis. Kč)	160 674	353 263	162 567	32 973	41 101

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Začátek roku 2016 přinesl společnosti ABC, s.r.o. změnu v podobě nového jednatele zapsaného do obchodního rejstříku, což vedlo ke zvýšení počtu členů statutárního orgánu z 3 na 4 členy.

Graf 3.1 Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2004-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf zachycuje vývoj počtu zaměstnanců společnosti ABC, s.r.o. mezi léty 2004-2015. Je patrné, že počet zaměstnanců v průběhu let převážně stoupal. Nejmenší počet je možné zaznamenat v roce 2004, kdy společnost na trhu působí již 11 let, a to zhruba 90 zaměstnanců. Naopak největší počet zaměstnanců je v roce 2013, konkrétně 292. Počet zaměstnanců se od roku 2004 do roku 2015 zvýšil o 189,01 %. Zmíněné poklesy nastaly v letech 2009, 2014 a 2015. V současné době podnik neplánuje přibírat nové zaměstnance, chce však zvyšovat potenciál těch stávajících, jejich kvalifikace a odborné znalosti.

3.5 Produkty společnosti

Tabulka 3.3 Produkty společnosti ABC, s.r.o.

Závěsná doprava	lokomotivy (dieselové, akumulátorové), manipulátory (dieselové, elektrické),...
Pozemní kolejová doprava	lokomotivy (dieselové, akumulátorové, trolejové), ozubnicové systémy,...
Stroje s kolovým a pásovým podvozkem	univerzální stroje na pásovém podvozku, kolové nakladače, gradery,...
Zařízení pro hornickou činnost	důlní lanová dráha, drtiče, systémy pro převoz energovlaků, projektová činnost,...
Monitorovací a komunikační systémy	monitorovací systémy, komunikační zařízení, prvky elektrického vybavení
Zařízení pro důlní záchranáře	zařízení pro záchranáře, kontrolní a měřicí přístroje

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

3.6 Firemní hodnoty

Top šest firemních hodnot společnosti ABC, s.r.o. představuje významný prvek chování pracovníků na všech pozicích. Jsou důležitým vodítkem jejich postojů a chování a napomáhají udávat správný směr při každodenním jednání se zákazníky, obchodními partnery a pracovním kolektivem.

- **„Pracujeme pro zákazníka, ne pro nadřízeného“** – spokojenost zákazníka přináší radost z dobře vykonané práce a možnost udržení stálého místa, uspokojení potřeb zákazníků je na prvním místě.
- **„Dodržujeme základní principy lidské slušnosti“** – slušné a správné chování vytváří příjemné a veselé pracovní prostředí, je nezbytné vyhnout se pomluvám a intrikám, které do kolektivu nepatří.
- **„Chovejme se k majetku firmy, jako by byl náš“** – ohleduplné zacházení s firemním majetkem pomáhá šetřit peníze, které mohou být investovány do zaměstnanců, což může napomáhat ke zlepšení pracovních podmínek.
- **„Na problémy pouze neupozorňujeme, přicházíme s návrhy řešení“** – je důležité problémy řešit a nepřehlížet, protože i malý problém může způsobit velké potíže.
- **„Lidé jsou nejcennějším aktivem firmy“** – pracovníci jsou nejcennějším aktivem podniku, jejich motivace vede k osobnímu rozvoji a radosti z práce, na každém záleží.
- **„Pravidla musí platit pro všechny“** – všichni se řídí stejnými pravidly a mají stejná práva, což vytváří férové pracovní prostředí a eliminuje protekcionismus.

3.7 Strategie rozvoje společnosti

Společnost ABC, s.r.o. má vytvořený střednědobý plán rozvoje, který vychází mimo jiné z podnikatelské strategie. Způsob dobývání uhlí jde stále kupředu, respektive hlouběji, což souvisí se změnou dobývacích podmínek, které se s prohlubováním zhoršují. Vybraný podnik se řadí mezi špičky z hlediska technologií pro dobývání a v průběhu své existence se mu podařilo proniknout na trhy uhelných pánví, nacházejících se převážně na území bývalého Sovětského svazu, Ukrajiny, Polska, Číny, Turecka a Mexika. Většina existujících zásob uhlí a dalších surovin se však nachází v Indii, Jižní Americe a území Afriky. Společnost ABC, s.r.o. se již dlouhodobě snaží proniknout v rámci hlubinného dobývání na tyto vyjmenované trhy. Pokud se blíže zaměříme na dlouhodobou perspektivu dobývání uhlí, je nutné zdůraznit, že většina pánví průmyslových zemí již vyčerpala své zásoby a z tohoto důvodu těžba končí, ale potřeba uhlí je neustálá. Jelikož je společnost ABC, s.r.o. obezřetná, na základě marketingového průzkumu požadavků zákazníka se nezaměřuje pouze na uhelné dobývání, ale rozšiřuje své obzory na těžbu zlata, olova a mimo jiné platiny. Kvalita marketingu společnosti se odráží na perspektivním přístupu a žádoucích inovacích, což může vést k dalšímu rozvoji. Společnost se snaží nalézt více nástrojů obchodní politiky, které povedou ke zvýšení zájmů stávajících i potencionálních zákazníků, je však žádoucí souhra s výrobními, informačními a finančními zdroji. Společnost ABC, s.r.o. se podílí na neustálých inovacích výrobků, což může vést také k vývoji nových výrobků, které naplňují veškeré představy zákazníků. V roce 2015 společnost přišla na trh s několika novými typy produktů. Právě přístup na nové trhy je příčinou vzniku potřeby nových technologií a technického vybavení, což společnost v žádném případě nezanedbává, neboť to může vést ke ztrátě postavení na trhu. Nebrání se spolupráci s jinými výrobními podniky, protože mohou takto pomoci k doplnění výrobního portfolia. Cílem každého podniku je být úspěšný, což úzce souvisí se zvládnutím konkurenceschopnosti. Efektivní a cílená komunikace mezi jednotlivými útvary podniku vede k vytvoření špičkové kvality výrobků za přijatelné ceny. Společnost investovala do administrativních a výrobních prostor, neboť je předpokládán růst poptávky. Důležitým prvkem je také školení zaměstnanců. V dalších letech není plánován nárůst počtu zaměstnanců, ale zvyšování jejich kvalifikace a získávání nových dovedností, což může vést ke zvýšení produktivity práce. Každý zaměstnanec má na svou pozici předepsány určité požadavky a vzdělání, na což dohlíží vedoucí pracovník. Pro podnik je důležité neustálé vzdělávání, které vede k pokrokům a zlepšení. Společnost chce prohloubit spolupráci se studenty vysokých škol a přijímat absolventy strojírenských fakult, což může přinést nový pohled a posílit tak modernizaci výrobků.

4 Analýza finančního zdraví výrobního podniku

Tato kapitola je stěžejní částí bakalářské práce a zároveň praktickým sledováním vývoje vybrané společnosti. Bude provedena analýza finančního zdraví na základě účetních výkazů v letech 2011-2015. V závěru aplikační části bude věnován prostor pro srovnání vybraného podniku s odvětvím pomocí Spider analýzy.

4.1 Analýza stavových ukazatelů

Analýza stavových ukazatelů zahrnuje horizontální a vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty za období 2011-2015. V teoretické části je tato problematika podrobněji řešena v subkapitole 2.5.1.

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy zkoumá *absolutní a procentuální změnu dílčích položek majetku a zdrojů krytí* v čase neboli jak se v jednotlivých letech měnil jejich objem vzhledem k předchozímu roku.

4.1.1.1 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 4.1 Horizontální analýza aktiv v letech 2011-2015

Absolutní změna (tis. Kč)				
AKTIVA	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Celková aktiva	750 244	-100 831	126 961	-181 664
DM	146 537	39 888	264 191	-117 497
OA	601 437	-139 168	-141 315	-67 524
Časové rozlišení	2 270	-1 551	4 085	3 357
Procentuální změna (%)				
	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Celková aktiva	52,13 %	-4,61 %	6,08 %	-8,20 %
DM	52,26 %	9,34 %	56,59 %	-16,07 %
OA	52,71 %	-7,99 %	-8,81 %	-4,62 %
Časové rozlišení	12,71 %	-7,70 %	21,98 %	14,81 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

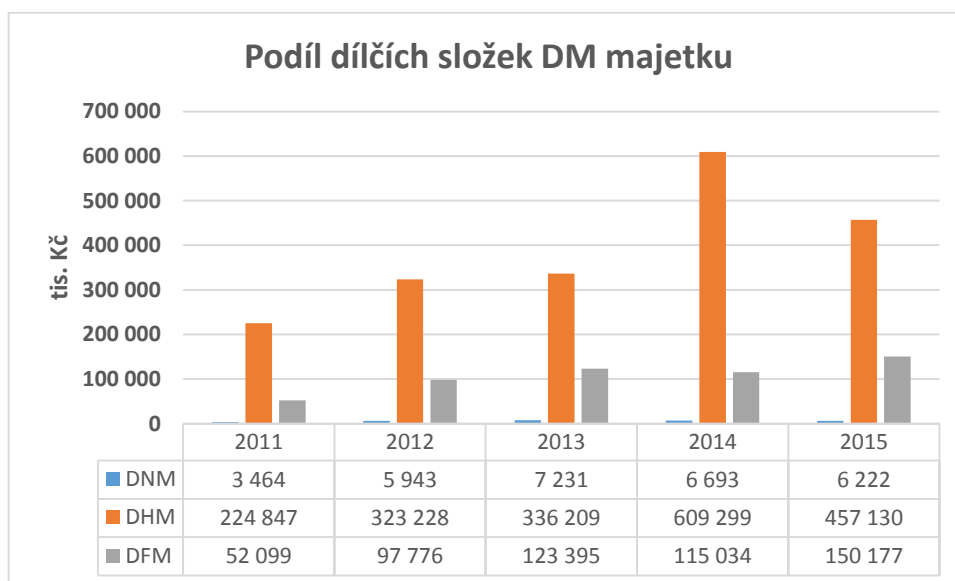
Tabulka 4.1 zachycuje horizontální analýzu celkových aktiv v letech 2011-2015. Vývoj této položky má proměnlivý charakter. Největší nárůst hodnoty celkových aktiv lze vidět v roce 2012, tedy o 52,13 %, což v absolutní hodnotě činí 750 244 tis. Kč. Naopak největší pokles nastává v roce 2015, konkrétně o -8,20 % (- 181 664 tis. Kč). Dílčí položky celkových aktiv mají v průběhu let také různorodý charakter.

Dlouhodobý majetek má do roku 2014 růstovou tendenci a od tohoto roku jeho hodnota následně klesá. Největší nárůst hodnoty dlouhodobého majetku je patrný v roce 2014, kde má největší podíl na tomto růstu položka stavby, konkrétně projekt vědeckotechnický park, na který byla následně přijata dotace, která je příčinou zmíněného snížení hodnoty majetku v následujícím roce 2015.

Oběžná aktiva mají klesající tendenci, výjimkou je rok 2012, kde jejich hodnota vzrostla o 52,71 %, což v absolutním vyjádření činí 601 437 tis. Kč. K nejvýznamnějším pohybům dochází zejména z hlediska zásob, kdy je největší nárůst patrný v roce 2012 a to 61,72 %. V dalších letech je tento nárůst zanedbatelný a pohybuje se okolo 0,6-15 %. Nárůst zásob vypovídá o zvýšení tempa růstu výroby a odbytu, avšak držení zásob představuje způsob nejméně efektivního investování peněžních prostředků.

Položka časového rozlišení má rostoucí charakter, výjimkou je rok 2013, kdy jeho hodnota oproti předcházejícímu roku poklesla o -7,70 %. Z absolutního pohledu nedošlo v ostatních aktivech k větším změnám.

Graf 4.1 Podíl dílčích složek dlouhodobého majetku

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.1 zachycuje vývoj dílčích složek dlouhodobého majetku v letech 2011-2015. Nejmenších hodnot nabývá položka dlouhodobý nehmotný majetek, která je v grafu poměrně nepatrná. Dlouhodobý hmotný majetek je naopak položkou nejvyšší. Hodnota dlouhodobého hmotného majetku roste, neboť společnost ABC, s.r.o. stále rozšiřuje dosavadní administrativní a výrobní prostory a také vybavení. Pokles v roce 2015 nastal v důsledku přijetí dotací.

4.1.1.2 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 4.2 Horizontální analýza pasiv v letech 2011-2015

Absolutní změna (tis. Kč)				
PASIVA	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Celková pasiva	750 244	-100 831	126 961	-181 664
Vlastní kapitál	370 298	172 180	-26 377	35 405
Cizí kapitál	388 409	-237 588	122 758	-239 680
Časové rozlišení	-8 463	-35 423	30 580	22 611
Procentuální změna (%)				
	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Celková pasiva	52,13 %	-4,61 %	6,08 %	-8,20 %
Vlastní kapitál	75,74 %	20,04 %	-2,56 %	3,52 %
Cizí kapitál	43,25 %	-18,47 %	11,70 %	-20,46 %
Časové rozlišení	-16,15 %	-80,63 %	359,38 %	57,84 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.2 zachycuje horizontální analýzu celkových pasiv v letech 2011-2015. Obdobně jako u aktiv, dochází také u pasiv k proměnlivému charakteru vývoje této hodnoty a také jeho dílčích položek. Je zachováno základní bilanční pravidlo, které vypovídá o rovnosti aktiv a pasiv.

Při pohledu na vývoj celkových pasiv, je patrné, že v roce 2013 a 2015 dochází k poklesu hodnoty a v letech 2012 a 2014 tato hodnota naopak roste. Největší změny v absolutním hledisku lze vidět u cizího kapitálu, ale vývoj byl proměnlivý také u dalších vybraných položek. K růstu celkových pasiv významně přispívá položka výsledek hospodaření minulých let, která má jako jediná po celé sledované období trend růstu. Největší nárůst výsledku hospodaření minulých let nastává v roce 2013 (353 263 tis. Kč).

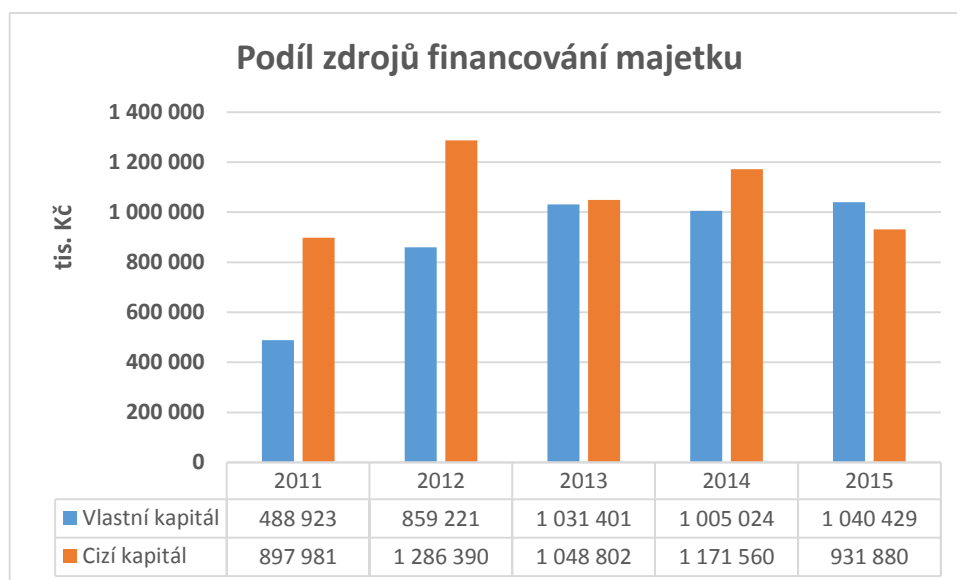
Vlastní kapitál má růstovou tendenci, výjimkou je rok 2014, kdy dochází k poklesu hodnoty vlastního kapitálu o -2,56 %, což v absolutním vyjádření činí -26 377 tis. Kč. Příčinou poklesu hodnoty vlastního kapitálu je mimo jiné přecenění podílu ekvivalencí vlastního kapitálu. V roce 2015 dochází k opětovnému růstu, konkrétně o 3,52 % (35 405 tis. Kč). Další významnou položku představuje již zmíněný výsledek hospodaření minulých let. Položky základní kapitál a rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku zůstávají neměnné.

Z hlediska cizího kapitálu je patrná proměnlivá tendence. V roce 2013 a 2015 tato hodnota klesá a v letech 2012, 2014 naopak roste. Nejpodstatnější změny, které ovlivnily celkovou výši cizího kapitálu, nastaly u položek krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci. Z hlediska položky krátkodobé závazky, je viditelná klesající tendence od roku 2012, což může příznivým způsobem ovlivnit likviditu podniku. Příčinou může být například

klesající prodej a nákup. Opačnou tendenci mají bankovní úvěry a výpomoci, kde je trend rostoucí a tato hodnota klesá až v roce 2015, což signalizuje, že se společnosti ABC, s.r.o. podařilo v tomto roce snížit výši úvěrů potřebných ke své činnosti. Od roku 2013 společnost vytváří rezervy z důvodu očekávaných nákladů.

U ostatních pasiv neboli časového rozlišení je patrný největší nárůst v roce 2014 a to o 359,38 %, což v absolutním vyjádření činí 30 580 tis. Kč. Ve sledovaném období je součástí nákladů příštích období pojistné ze záručních smluv, náklady na údržbu a náklady na vývojové projekty. Součástí příjmů příštích období jsou zejména výnosy roku 2014. Výnosy i náklady jsou účtovány do období, se kterým věcně i časově souvisí.

Graf 4.2 Podíl dílčích složek zdrojů financování

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.2 zachycuje podíl zdrojů financování majetku vybrané společnosti ve sledovaných letech 2011-2015. Z grafu je patrné, že cizí kapitál ve většině případů roste rychleji než kapitál vlastní. Výjimkou je rok 2015, kdy se společnosti podařilo snížit výši krátkodobých závazků a bankovních úvěrů a výpomocí.

4.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza rozvahy je následována horizontální analýzou výkazu zisku a ztráty, pomocí které jsou blíže zkoumány *absolutní a relativní změny vybraných položek výkazu zisku a ztráty*. Je zaměřena na změny jednotlivých forem zisku, které podnik vytváří.

Tabulka 4.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2011-2015

Absolutní změna (tis. Kč)				
	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Přidaná hodnota	193 806	-207 891	-128 723	-26 396
Provozní HV	211 790	-286 931	-114 470	20 320
Finanční HV	26 835	56 344	-49 378	-26 563
HV za účetní období	192 589	-190 696	-129 594	8 128
HV před zdaněním	238 625	-230 587	-163 848	-6 243
Procentuální změna (%)				
	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Přidaná hodnota	46,94 %	-34,27 %	-32,28 %	-9,78 %
Provozní HV	94,90 %	-65,97 %	-77,33 %	60,56 %
Finanční HV	-138,13 %	760,69 %	-77,45 %	-184,81 %
HV za účetní období	119,86 %	-53,98 %	-79,72 %	24,65 %
HV před zdaněním	117,12 %	-52,13 %	-77,37 %	-13,03 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.3 zachycuje horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty v letech 2011-2015. Při pohledu na vybrané dílčí položky, je viditelný poměrně proměnlivý charakter. Přidaná hodnota představuje jednu z nejdůležitějších částí výkazu zisku a ztráty, protože ukazuje, kolik je podnik schopen vydělat. Ve sledovaném období dochází k poklesu přidané hodnoty od roku 2013, což může nepříznivým způsobem ovlivnit hodnotu hospodářského výsledku. Největší pokles přidané hodnoty nastává ve zmíněném roce 2013, konkrétně -34,27 %, což v absolutním vyjádření činí -207 891 tis. Kč. V roce 2015 byl pokles přidané hodnoty oproti předchozím obdobím zhruba o třetinu nižší.

Provozní výsledek hospodaření a výsledek hospodaření za účetní období měli v průběhu let proměnlivý charakter, kdy v roce 2013 a 2014 nastává pokles u obou. Následně přichází další změna, kdy oba opět rostou. V obou letech klesaly také výkony a tržby z prodeje zboží, ale rostly osobní náklady, avšak noví zaměstnanci byli přijímáni pouze v roce 2013.

Finanční výsledek hospodaření má klesající charakter, mimo rok 2012 a 2013, kdy jeho hodnota vzrostla. V roce 2013 vzrostla o 760,69 %, což v absolutním vyjádření činí 56 344 tis. Kč. Z největší části jej ovlivňují kurzové rozdíly. V průběhu sledovaného období nebyl vytvořen mimořádný výsledek hospodaření, tudíž neovlivnil vývoj výsledku hospodaření.

Výsledek hospodaření před zdaněním roste pouze v roce 2012 a od tohoto roku následně klesá. Hodnota výsledku hospodaření je ovlivněna také snížením objemu produkce, která souvisí s klesající světovou cenou uhlí a dlouhodobě trvající krizí v oblasti těžby surovin, na kterou je společnost ABC, s.r.o. zaměřena.

4.1.3 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy vyjadřuje *podíl jednotlivých dílčích položek rozvahy k celku*. Pomocí procentních podílů dílčích částí aktiv na celkových aktivech jsou získány informace o místech, kde podnikatel investoval svůj kapitál.

4.1.3.1 Vertikální analýza aktiv

Tabulka 4.4 Vertikální analýza aktiv v letech 2011-2015

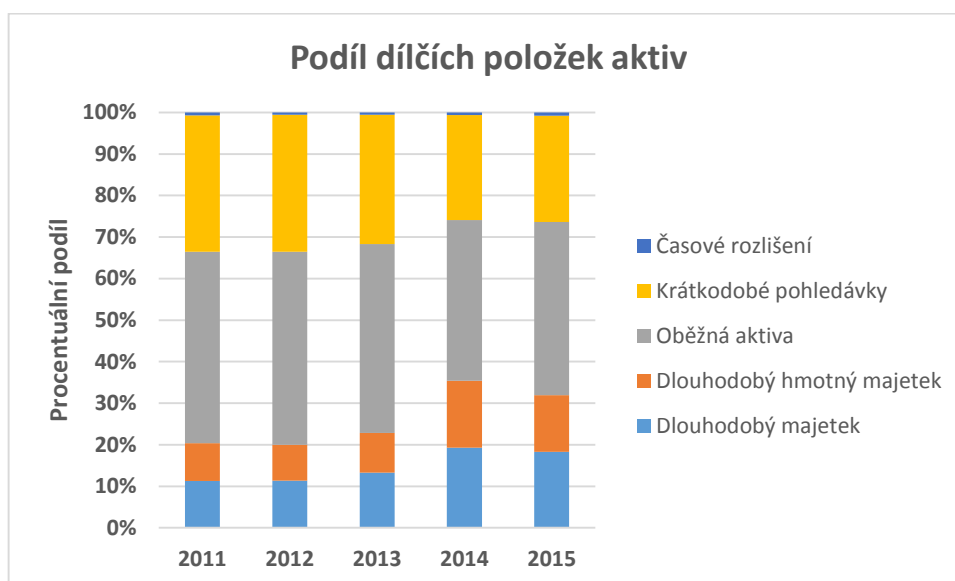
	2011	2012	2013	2014	2015
Dlouhodobý majetek	19,48 %	19,50 %	22,35 %	32,99 %	30,16 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,24 %	0,27 %	0,35 %	0,30 %	0,31 %
Dlouhodobý hmotný majetek	15,62 %	14,76 %	16,10 %	27,50 %	22,47 %
Dlouhodobý finanční majetek	3,62 %	4,47 %	5,91 %	5,19 %	7,38 %
Oběžná aktiva	79,28 %	79,58 %	76,76 %	65,98 %	68,56 %
Zásoby	14,16 %	15,06 %	18,07 %	17,14 %	19,32 %
Krátkodobé pohledávky	56,44 %	56,58 %	52,49 %	43,21 %	42,19 %
Krátkodobý finanční majetek	8,68 %	7,95 %	6,20 %	4,07 %	3,91 %
Časové rozlišení	1,24 %	0,92 %	0,89 %	1,02 %	1,28 %
AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.4 zachycuje vertikální analýzu aktiv v letech 2011-2015. Pro aktivní položky představují základnu celková aktiva. Aktiva podniku jsou z největší části zastoupena oběžnými aktivy. Na začátku sledovaného období má tato položka podíl 79,28 % na celkovém majetku, avšak na konci sledovaného období, tedy v roce 2015, dochází k poklesu procentuálního podílu na 68,56 %. Takřka zanedbatelný podíl na celkových aktivech má položka dlouhodobý nehmotný majetek, pohybující se v rozmezí 0,24–0,35 %. V roce 2015 činí podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech 30,16 %, což je nárůst oproti roku 2011. V případě, že podnik využije financování leasingem, které není zachyceno v rozvaze, bude tento podíl vyšší. Z hlediska dlouhodobého majetku je nejvýraznější položkou dlouhodobý hmotný majetek, jehož výše se také oproti prvnímu sledovanému období zvýšila na 22,47 %. Dlouhodobý finanční majetek má na celkových aktivech minimální podíl. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky, které se pohybují okolo 42,19–56,58 %. Hodnota krátkodobého finančního majetku po sledované období klesá a v roce 2015 dosahuje 3,91 %. Položka časové rozlišení se na celkových aktivech podílí nejvýše 1,28 %.

Graf 4.3 Podíl dílčích položek aktiv v letech 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.3 zachycuje podíly nejvýznamnějších dílčích položek v aktiv ve sledovaném období 2011-2015. Největší podíl na celku mají oběžná aktiva a nejmenší položkou je časové rozlišení, jehož hodnota je v grafu takřka nepatrná. Z hlediska dlouhodobého majetku, je významný zejména dlouhodobý hmotný majetek, kdy docházelo k nárůstu u položky stavby, v důsledku modernizace a rozšiřování administrativních a výrobních prostor.

4.1.3.2 Vertikální analýza pasiv

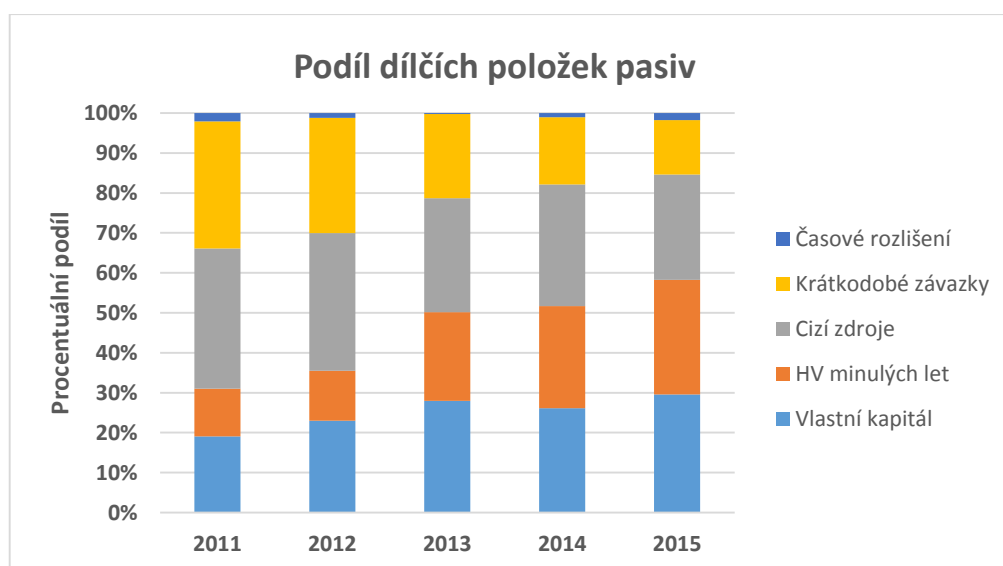
Tabulka 4.5 Vertikální analýza pasiv v letech 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní kapitál	33,97 %	39,24 %	49,38 %	45,36 %	51,15 %
Základní kapitál	0,70 %	0,46 %	0,48 %	0,45 %	0,49 %
HV minulých let	21,16 %	21,25 %	39,19 %	44,28 %	49,71 %
HV běžného účetního období	11,16 %	16,13 %	7,78 %	1,49 %	2,02 %
Cizí zdroje	62,39 %	58,75 %	50,21 %	52,88 %	45,81 %
Rezervy	0 %	0 %	0,61 %	0,59 %	0,85 %
Krátkodobé závazky	56,70 %	49,16 %	37,25 %	29,28 %	23,55 %
Bankovní úvěry a výpomoci	5,40 %	9,29 %	9,82 %	20,44 %	18,82 %
Časové rozlišení	3,64 %	2,01 %	0,41 %	1,76 %	3,03 %
PASIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.5 zachycuje vertikální analýzu pasiv v letech 2011-2015. Pro pasivní položky představují základnu celková pasiva. Z pohledu zdrojů financování lze vidět, že v podniku jsou využívány převážně cizí zdroje. V prvním sledovaném roce 2011 je společnost ABC, s.r.o. zadlužena z 62,39 %, avšak v následujících letech dochází k poklesu podílu cizích zdrojů na hodnotě celkových pasiv na 45,81 %. Nejvýraznější položkou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky, kdy nejvyšší hodnoty dosahují v roce 2011, konkrétně 56,70 %. Ve srovnání s posledním sledovaným rokem 2015, dochází k poklesu podílu krátkodobých závazků o více než polovinu. Toto snížení přispívá ke snížení hodnoty cizích zdrojů. Vybraný podnik po sledované období využívá bankovní úvěry a výpomoci, které v roce 2011 činí 5,40 % a oproti tomu v roce 2014 tato hodnota vzrostla na 20,44 %. V roce 2015 se však podařilo tento podíl snížit. Společnost začala od roku 2013 vytvářet rezervy na očekávané náklady, jejichž výše se do konce sledovaného období postupně navyšovala. Časové rozlišení má zanedbatelný podíl na hodnotě celkových pasiv, pohybuje se v rozmezí 0,41-3,64 %. Z hlediska vlastních zdrojů je nejvyšší položkou výsledek hospodaření minulých let, který v roce 2015 tvoří 49,71 % vlastního kapitálu. Hodnota výsledku hospodaření běžného účetního období během sledovaných let převážně klesá a v roce 2015 dosahuje podílu 2,02 %. Podíl základního kapitálu na celkové hodnotě je zanedbatelný a jeho výše se ve sledovaném období pohybuje do 1 %. Z hlediska kapitálových fondů došlo v letech 2014 a 2015 k rozdílu podílů v držených společnostech. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku společnost vytváří, ale po zaokrouhlení je jejich podíl téměř nulový.

Graf 4.4 Podíl dílčích položek pasiv v letech 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.4 zachycuje podíl nejvýznamnějších dílčích položek pasiv v letech 2011-2015. Největší podíl na celkové hodnotě pasiv mají cizí zdroje. Nejvýraznější položkou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky. Z hlediska vlastního kapitálu má největší podíl na hodnotě celkových pasiv položka hospodářský výsledek minulých let. Položka časové rozlišení je v rámci vybraných dílčích položek zachycených v grafu nejmenší. Mezi léty 2011-2014 převažuje podíl cizích zdrojů, ale v roce 2015 podnik pro své financování využívá zejména vlastní kapitál.

4.1.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty vyjadřuje *podíl dílčích položek výkazu zisku a ztráty ke stanovené základně*. Základnu pro výpočet tvoří celkové výnosy a celkové náklady.

4.1.4.1 Vertikální analýza výnosů

Tabulka 4.6 Vertikální analýza výnosů v letech 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za prodej zboží	27,00 %	42,73 %	40,63 %	42,83 %	30,39 %
Výkony	53,56 %	42,77 %	48,46 %	48,59 %	61,33 %
Tržby z prodeje DM a materiálu	0,01 %	0,03 %	0,36 %	0,25 %	0,05 %
Ostatní provozní výnosy	16,03 %	11,28 %	3,13 %	1,89 %	5,22 %
Výnosové úroky	0,89 %	1,01 %	1,69 %	1,37 %	1,39 %
Ostatní finanční výnosy	2,50 %	2,19 %	5,73 %	5,07 %	1,60 %
VÝNOSY CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.6 zachycuje vertikální analýzu výnosů v letech 2011-2015. Nejvýznamnější položkou sledovaného období jsou výkony. Hodnota výkonů v roce 2011 dosahuje 53,56 %. Následně v dalších třech letech dochází ke snížení výše této položky ve vztahu ke zvolené základně. V roce 2015 je však výše výkonů ve srovnání s předcházejícími obdobími nejvyšší a činí 61,33 %. Tržby za prodej zboží představují další dílčí položku, která má na hodnotě celkových výnosů značný podíl, nejvíce v roce 2014, kdy činily konkrétně 42,83 %. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu jsou naopak nejnižší položkou, která se podílí na tvorbě celkových výnosů a pohybují okolo se 0,01-0,36 %. Výnosové úroky se na celku také podílí jen nepatrně, v posledním roce jejich výše činí 1,39 % a jsou tvořeny zejména úroky z poskytnutých půjček a úroky vyplývající z jiných uzavřených smluv. V roce 2015 vybraný podnik vykazuje navíc tržby z prodeje cenných papírů a podílů a výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů. Položka ostatní provozní výnosy má největší podíl v roce 2011, na konci sledovaného období poklesla zhruba o třetinu. V roce 2015 jsou ostatní provozní výnosy tvořeny zejména výnosy z postoupených pohledávek a přijatými dotacemi. Výše ostatních finančních výnosů se vzhledem ke zvolené základně pohybuje v rozmezí 1,60-5,73 %.

4.1.4.2 Vertikální analýza nákladů

Tabulka 4.7 Vertikální analýza nákladů v letech 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Nákl. vynal. na prodané zboží	22,75 %	39,24 %	35,73 %	35,82 %	21,31 %
Výkonová spotřeba	44,99 %	36,29 %	39,90 %	38,38 %	46,46 %
Osobní náklady	4,89 %	4,23 %	6,90 %	9,52 %	15,02 %
Daně a poplatky	0,06 %	0,03 %	0,07 %	0,10 %	0,16 %
Odpisy DNM a DHM	1,39 %	1,31 %	2,68 %	2,65 %	5,35 %
ZC prodaného DM a materiálu	0,27 %	0,06 %	0,68 %	0,31 %	0,19 %
Změna stavu rezerv a opr. pol.	2,04 %	-0,28 %	3,49 %	4,38 %	0,98 %
Ostatní provozní náklady	17,14 %	12,89 %	3,26 %	2,20 %	5,90 %
Nákladové úroky	0,14 %	0,25 %	0,64 %	0,85 %	1,79 %
Ostatní finanční náklady	4,38 %	3,07 %	4,04 %	4,70 %	2,76 %
NÁKLADY CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.7 zachycuje vertikální analýzu nákladů v letech 2011-2015. Největším nákladem za sledované období je výkonová spotřeba, která úzce souvisí s výrobní činností podniku. V posledním sledovaném období tato položka obdobně jako výkony dosahuje nejvyšší hodnoty, konkrétně 46,46 %. Náklady vynaložené na prodané zboží představují druhou nejvýraznější položku, která má v průběhu let proměnlivý charakter. Nejnižší podíl má v roce 2015, kdy činí 21,31 % a naopak nejvyšší je v roce 2012, konkrétně 39,24 %. Osobní náklady vzhledem k celkovým nákladům převážně rostou, výjimkou je rok 2012. Ačkoliv v tomto roce jejich podíl na celku klesá, tak v absolutní hodnotě tyto náklady rostou, což souvisí například s přijímáním nových zaměstnanců. V roce 2012 společnost čerpala rezervy, což bylo zaúčtováno se záporným znaménkem. Položka ostatní provozní náklady je poslední poměrně významnou položkou, pohybující se v rozmezí 2,20-17,14 %. Zbývající položky vertikální analýzy nákladů mají takřka zanedbatelný podíl.

4.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Analýza rozdílových a tokových ukazatelů zahrnuje ČPK neboli čistý pracovní kapitál, pomocí kterého je stanovena optimální výše oběžných aktiv. Tato problematika je blíže popsána v subkapitole 2.5.2.

Tabulka 4.8 Čistý pracovní kapitál

(tis. Kč)	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
ČPK	(2.6)	325 013	666 131	825 186	813 260	915 408

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.8 zachycuje vývoj čistého pracovního kapitálu vybraného podniku v letech 2011-2015. Prostřednictvím čistého pracovního kapitálu je posouzena likvidita podniku neboli schopnost přeměnit podniková aktiva na peněžní prostředky a jejich prostřednictvím krýt včas, požadované době a na požadovaném místě veškeré splatné závazky. O likvidním podniku lze hovořit tehdy, jsou-li oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky. Je vhodné, aby hodnota ČPK nebyla záporná. Čistý pracovní kapitál analyzovaného podniku je možno hodnotit kladně, protože po sledované období nenabývá záporných hodnot a také je zde patrná převážně růstová tendence, výjimkou je rok 2014, kdy jeho hodnota mírně poklesla. Z hlediska likvidity lze společnost ABC, s.r.o. považovat za bezpečnou.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Pomocí poměrové analýzy je posouzeno finanční zdraví podniku prostřednictvím skupin poměrových ukazatelů. Jedná se o ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Tato problematika je blíže popsána v subkapitole 2.5.3.

4.3.1 Ukazatele rentability

Analýza rentability vyjadřuje, s jakou úspěšností je zacházeno s podnikovým kapitálem. Je důležité, aby každý podnik byl schopen vhodně zhodnotit investovaný kapitál.

Tabulka 4.9 Ukazatele rentability v letech 2011-2015

	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
ROA	(2.7)	14,37 %	20,55 %	10,72 %	2,70 %	2,81 %
ROCE	(2.8)	41,93 %	51,96 %	20,65 %	5,63 %	5,22 %
ROE	(2.9)	32,86 %	41,11 %	15,76 %	3,28 %	3,95 %
ROS	(2.10)	8,41 %	12,11 %	8,87 %	2,52 %	4,97 %
ROC	(2.11)	7,27 %	11,56 %	8,61 %	2,37 %	4,78 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.9 zachycuje vývoj jednotlivých ukazatelů rentability vybraného podniku ve sledovaném období 2011-2015. Zahrnuje ukazatele ROA, ROCE, ROE, ROS a ROC.

Rentabilita aktiv (ROA) neboli produkční síla podniku je označována jako jeden z nejvýznamnějších ukazatelů, vyjadřující celkovou výnosnost kapitálu. Tento ukazatel má ve sledovaném období proměnlivý charakter. Největší nárůst je patrný v roce 2012, kdy dosahuje 20,55 %, což je pozitivní, neboť to znamená vhodné využití zdrojů. Naopak nejmenší hodnoty je dosaženo v roce 2014 a to 2,70 %. Pokud jsou srovnány hodnoty ukazatele ROA vybraného

podniku a hodnoty odvětví, které poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu, je patrné, že v letech 2011-2013 společnost splňuje a zároveň převyšuje oborové hodnoty, které se pohybují okolo 6,51-8,78 %. V letech 2014 a 2015 jsou hodnoty společnosti ABC, s.r.o. podstatně nižší. Nejlépe byly podnikové zdroje využity v roce 2012.

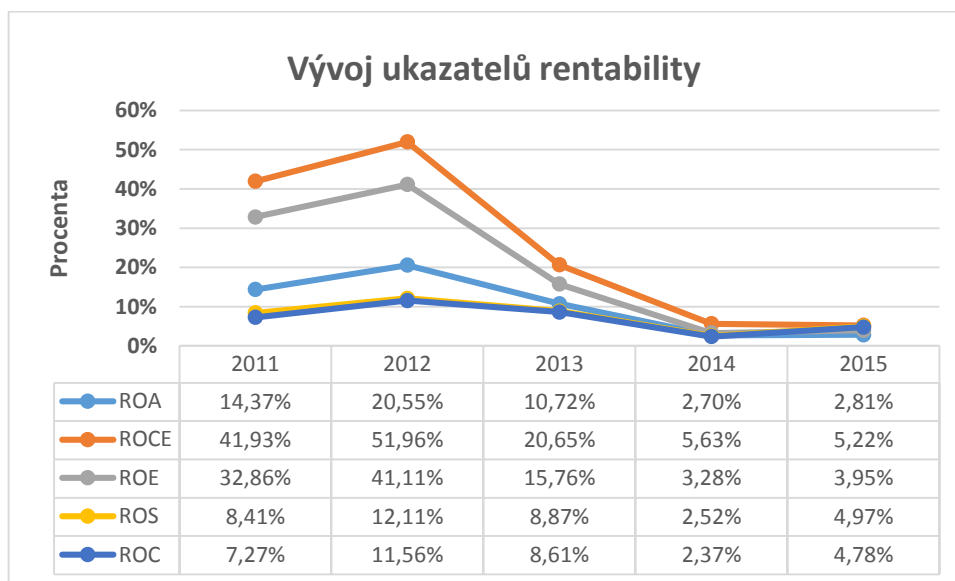
Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) vyjadřuje, jak podnik zhodnotil dlouhodobý vlastní a cizí kapitál. Uvedená tabulka ukazuje nejvyšší hodnotu v roce 2012, konkrétně 51,96 % a v následujících letech dochází k poklesu. V roce 2015 je výše ROCE zhruba desetkrát menší a činí 5,22 %. Tento ukazatel úzce souvisí se zadlužeností. V průběhu sledovaného období podnik využívá pro své financování převážně cizí zdroje, výjimkou je rok 2015, kdy vlastní kapitál převyšuje cizí zdroje financování. Také krátkodobé závazky několikanásobně převyšují závazky dlouhodobé. V neposlední řadě se na vývoji tohoto ukazatele podílí zisk před úroky a zdaněním (EBIT), který viditelně klesá od roku 2013.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) určuje výnosnost vlastního kapitálu, proto má největší význam zejména pro vlastníky společnosti. Obdobně jako u předchozích ukazatelů, také rentabilita vlastního kapitálu v prvních třech letech dosahuje výrazně vyšších hodnot. V letech 2014 a 2015 se pohybuje pouze v rozmezí 3,28-3,95 %. Při srovnání výsledků vybraného podniku s výsledky odvětví, je patrné, že v letech 2011-2013 je na tom společnost velmi dobře, dokonce oborové hodnoty opět převyšuje. V letech 2014 a 2015 se však nachází pod jejich výší. Oborové hodnoty se ve sledovaném období pohybují v rozmezí 7,69-13,42 %.

Rentabilita tržeb (ROS) porovnává zisk s tržbami a pomáhá tak zjistit, jak velký zisk je podnik schopen z celkových tržeb vytvořit. V roce 2012 je hodnota ukazatele rentability tržeb nejvyšší a dosahuje 12,11 %. V posledním roce je hodnota výrazně nižší a činí 4,97 %. Hodnota čistého zisku (EAT) mezi léty 2012-2014 podstatně klesá. Obdobně je to z hlediska tržeb.

Rentabilita nákladů (ROC) je doplňkovým ukazatelem rentability tržeb. Vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku podnik získá, vynaložením 1 Kč celkových nákladů. V rámci tohoto ukazatele je patrné, že nejlépe byly náklady zhodnoceny v prvních třech letech. Společnost po sledované období získá v průměru 0,07 Kč zisku vynaložením 1 Kč nákladů. Vysoké hodnoty ukazatele ROC jsou odrazem vhodného zhodnocení nákladů.

Graf 4.5 Vývoj ukazatelů rentability v letech 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.5 zachycuje vývoj ukazatelů rentability v letech 2011-2015. V posledních dvou sledovaných letech dosahují všechny ukazatele rentability nejnižších hodnot. K poklesu dochází také u tržeb za prodej zboží, což přispělo k ovlivnění výše hospodářského výsledku a zároveň ukazatelů rentability. Nejlépe je na tom podnik z hlediska rentability dlouhodobých zdrojů.

4.3.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity vyjadřují, *zda je podnik schopen dostát svých závazků*. Zahrnují běžnou likviditu, pohotovou likviditu a okamžitou likviditu.

Tabulka 4.10 Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2011-2015

	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Běžná likvidita	(2.12)	1,40	1,62	2,06	2,25	2,91
Pohotová likvidita	(2.13)	1,15	1,31	1,58	1,67	2,09
Okamžitá likvidita	(2.14)	0,15	0,16	0,17	0,14	0,17

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.10 zachycuje vývoj ukazatelů likvidity vybraného podniku ve sledovaném období 2011-2015.

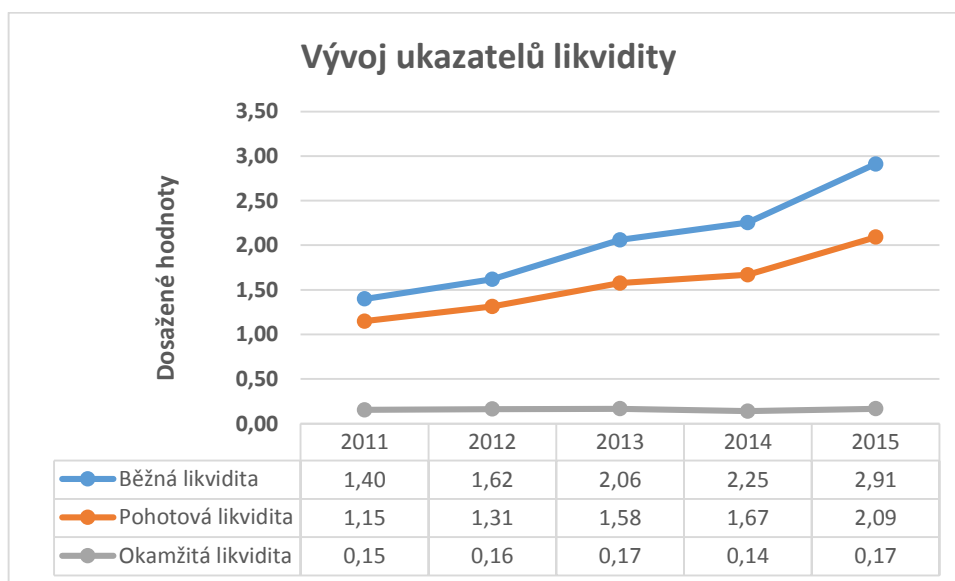
Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát podnik uspokojí své věřitele, když promění veškerá oběžná aktiva na peníze. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 1,8-2,5. Z tabulky je patrné, že vybraná společnost v prvních dvou sledovaných letech nedosahovala

minimální hranice doporučených hodnot. Tato situace znamená, že podnik v daných letech nebyl schopen splácet své krátkodobé závazky. V roce 2013 dochází ke změně, kdy se společnost dostává na optimální výši běžné likvidity a na této úrovni se nachází až do konce sledovaného období. V roce 2015 horní hranici optimálních hodnot dokonce převyšuje.

Pohotová likvidita vzniká po odečtení zásob, které jsou nejhůře přeměnitelné na peníze. Doporučená hodnota peněžní likvidity se pohybuje okolo 1-1,5. Po celé sledované období se společnosti daří pohybovat v tomto doporučeném intervalu. Od roku 2013 jej dokonce opětovně převyšuje, což vyjadřuje výrazné zlepšení finanční situace podniku. Nejmenší hodnoty dosahuje v prvním roce 2011 a to 1,15.

Okamžitá likvidita poměří finanční majetek a krátkodobé závazky. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 0,2-0,5. Z hlediska okamžité likvidity je patrné, že společnost nedosahuje v žádném ze sledovaných let minimální neboli kritické hranice okamžité likvidity, tudíž má problém splácet své krátkodobé závazky okamžitě. Vybraný podnik není schopen zajistit okamžitou likviditu. Nejvyšší dosažená hodnota činí 0,17 v letech 2013 a 2015.

Graf 4.6 Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.6 zachycuje vývoj ukazatelů likvidity. Nejlépe je na tom podnik z hlediska běžné likvidity, která se v roce 2015 pohybuje v nadprůměrné výši. Pohotová likvidita má obdobný charakter jako likvidita běžná a od roku 2013 také převyšuje doporučené hodnoty. Okamžitá likvidita se nachází v kritické výši, proto je vhodné tomuto ukazateli věnovat větší pozornost. Z pohledu pohotové a běžné likvidity byly v letech 2013-2015 překročeny také hodnoty odvětví, dle údajů získaných na stránkách MPO ČR.

4.3.3 Ukazatele aktivity

Prostřednictvím ukazatelů aktivity je hodnoceno, *jak úspěšně podnik využívá svá aktiva.*

Tabulka 4.11 Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2011-2015

	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Obrátka celk. aktiv	(2.15)	1,33	1,33	0,88	0,59	0,41
DO aktiv	(2.16)	271,31	270,28	410,11	610,15	885,52
DO zásob	(2.17)	38,42	40,69	74,10	104,61	171,06
DO pohledávek	(2.18)	153,12	152,92	215,28	273,13	401,35
DO závazků	(2.19)	168,47	157,96	193,07	303,36	375,19

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.11 zachycuje vývoj ukazatelů aktivity v letech 2011-2015. Obrátka je vyjádřena v počtech obrátů za rok a ukazatele doby obratu se uvádějí ve dnech.

Obrátka celkových aktiv vyjadřuje, jak intenzivně je využíván celkový majetek podniku. Čím vyšší je výsledná hodnota, tím lépe pro daný podnik. Minimální požadovaná hranice je 1. Tento ukazatel se v prvních dvou letech pohybuje nad minimální hodnotou, v následujících letech však dochází k jeho poklesu. V roce 2015 je výše tohoto ukazatele o více než polovinu menší ve srovnání s prvním sledovaným rokem. Od roku 2013 hodnota celkových aktiv převyšuje hodnotu tržeb, což je příčinou poklesu tohoto ukazatele. Z uvedeného vyplývá, že vybraná společnost mezi léty 2013-2015 neefektivně využívá svůj majetek.

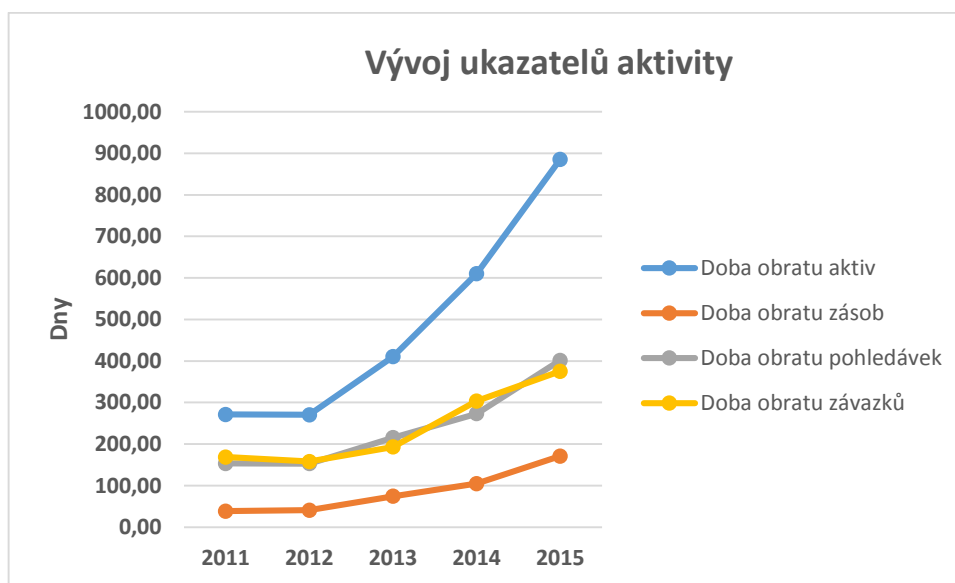
Doba obratu aktiv je převrácenou hodnotou obrátky celkových aktiv. Situace je dobrá, pokud je výše tohoto ukazatele, co možná nejnižší. Zvyšující obrátka celkových aktiv způsobuje zvyšující dobu obratu aktiv, tedy počet dní, který je potřeba k „obrácení“ majetku. Z tabulky je patrné, že se vybraný podnik pohybuje ve vyšších hodnotách, konkrétně v roce 2015 doba obratu aktiv činí 886 dnů. Na vývoj tohoto ukazatele mají rovněž vliv celková aktiva, která převyšují hodnotu tržeb.

Doba obratu zásob udává, za jak dlouho se zásoby přemění na peníze. Srovnáme-li první a poslední sledované období lze vidět, že v roce 2015 je doba obratu zásob zhruba čtyřnásobně vyšší. V prvním roce tedy podnik dokázal své zásoby proměnit na peníze za 39 dnů a v posledním roce za 172 dnů. Tento ukazatel může ovlivnit například rozpracovanost výrobků, kdy ve vybraném podniku je zřejmé, že výroba důlní lokomotivy zabere více času.

Doba obratu pohledávek vyjadřuje, jak dlouho trvá splacení pohledávek. Od roku 2013 dochází k viditelnému nárůstu tohoto ukazatele, kdy doba obratu pohledávek činí v průměru 297 dnů. Hodnoty, ve kterých se vybraná společnost pohybuje, nejsou příliš optimální, proto je vhodné, aby došlo ke snížení tohoto ukazatele. Je však nutné podotknout, že vývoj doby obratu pohledávek může být ovlivněn také splatností, kterou podnik v rámci svých obchodních partnerů užívá.

Doba obratu závazků odráží platební kázeň podniku. Je důležité, aby platilo pravidlo solventnosti, které říká, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. Ve sledovaném období se vybranému podniku převážně daří pravidlo solventnosti dodržovat. Výjimkou je rok 2013 a 2015, kdy docházelo k poklesu krátkodobých závazků. Situace, kdy podnik nedodrží pravidlo solventnosti, jsou velmi riskantní, protože může dojít k narušení finanční rovnováhy.

Graf 4.7 Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.7 zachycuje vývoj ukazatelů aktivity vybraného podniku v letech 2011-2015. Ukazatel obrátky celkových aktiv není v grafu zachycen, neboť se jako jediný neuvádí ve dnech, ale v počtech obrátů za rok. Je patrné, že nejlépe je na tom společnost ABC, s.r.o. z hlediska doby obratu zásob, která po celé sledované období dosahovala nejnižších hodnot. Naopak nejhůře je na tom podnik v rámci doby obratu aktiv, kde jsou hodnoty nejvyšší. U všech ukazatelů dochází k viditelnému růstu mezi léty 2013-2015, což lze hodnotit negativně. Z hlediska doby obratu závazků a doby obratu pohledávek je viditelné, že v letech 2013 a 2015 není dodrženo pravidlo solventnosti.

4.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vyjadřují, v jaké míře daný podnik využívá cizí zdroje pro své financování.

Tabulka 4.12 Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2011-2015

	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost (%)	(2.20)	62,39	58,75	50,21	52,88	45,81
Zadluženost VK (%)	(2.21)	183,67	149,72	101,69	116,57	89,57
Podíl VK na aktivech (%)	(2.22)	33,97	39,24	49,38	45,36	51,15
Stupeň krytí SA (%)	(2.23)	203,59	250,45	278,92	209	243,39
Majetkový koeficient	(2.24)	2,94	2,55	2,03	2,20	1,95
Úrokové krytí (%)	(2.25)	6812,88	5940,52	1849,76	505,50	370,74
Úrokové zatížení (%)	(2.26)	1,47	1,68	5,41	19,78	26,97

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.12 zachycuje vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2011-2015.

Ukazatel celkové zadluženosti neboli věřitelského rizika vyjadřuje, z kolika procent je majetek podniku kryt cizími zdroji. Výše tohoto ukazatele se ve vybraném podniku pohybuje okolo 45,81-62,39 %. V průběhu sledovaného období je patrná klesající tendence, mimo rok 2014, kdy se hodnota celkové zadluženosti oproti předcházejícímu roku zvýšila. Příčinou může být značný nárůst položky bankovní úvěry a výpomoci. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele znamenají vyšší věřitelské riziko, proto jsou zaznamenané poklesy hodnoceny pozitivně.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu vyjadřuje podíl vlastního a cizího kapitálu. Doporučená hodnota se pohybuje v rozmezí 80-120 %. Z tabulky je patrné, že v prvních dvou letech se společnost pohybuje nad doporučenými hodnotami, což není příliš dobře. Naopak mezi léty 2013-2015 se jí daří udržet optimální hodnoty, takže ji v tomto období lze považovat za stabilní.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech vyjadřuje finanční stabilitu podniku z dlouhodobého hlediska. Tento ukazatel doplňuje ukazatel celkové zadluženosti a platí, že jejich součet by měl činit 100 %. Ve sledovaném období je patrný rostoucí trend, mimo rok 2014, kdy dochází k poklesu. Růst tohoto ukazatele je odrazem upevnění finanční stability vybraného podniku. Uvedené hodnoty se pohybují v rozmezí 33,97-51,15 %, z čehož vyplývá, že podnik pro své financování převážně cizí zdroje.

Stupeň krytí stálých aktiv vyjadřuje podíl dlouhodobého vlastního i cizího kapitálu a stálých aktiv. Platí, že stálá aktiva musí být kryta dlouhodobými zdroji, proto je vhodné, aby tento ukazatel dosahoval hodnoty nejméně 100 %. Z uvedené tabulky je patrné, že vybraná společnost se pohybuje nad minimální požadovanou hodnotou ve všech obdobích, což je hodnoceno pozitivně. Čím vyšší je tento ukazatel, tím více daná společnost upevňuje svou stabilitu. V jednotlivých letech hodnoty převyšují 200 %.

Majetkový koeficient neboli finanční páka vyjadřuje podíl cizích zdrojů na zvýšení celkové výnosnosti vlastního kapitálu v souvislosti s přiměřeným zadlužením. Platí, že cizí zdroje jsou pro podnik levnější než zdroje vlastní. Rostoucí hodnota majetkového koeficientu vypovídá o rostoucí zadluženosti podniku. Ve vybraném podniku dochází převážně k poklesu tohoto ukazatele. Výjimkou je rok 2014, kdy se znatelně zvýšila položka bankovních úvěrů a výpomocí, a tedy ovlivnila hodnotu tohoto ukazatele. Hodnoty majetkového koeficientu se pohybují v intervalu 1,95-2,94.

Úrokové krytí vyjadřuje, zda je daný podnik schopen pokrýt nákladové úroky vytvořeným ziskem. Z uvedeného vyplývá, že vybraná společnost je schopna po celé sledované období pokrýt svým ziskem nákladové úroky. Je nutné podotknout, že ačkoliv společnost splňuje tento předpoklad, dochází k neustálému poklesu tohoto ukazatele, což je hodnoceno negativně. Pokud bude docházet k dalšímu poklesu touto rychlostí, je pravděpodobné, že v budoucnu vybraný podnik nebude schopen pokrýt nákladové úroky vytvořeným ziskem. V prvních dvou sledovaných letech podnik převyšuje hodnotu 5900 %, naopak v posledních dvou letech se pohybuje pouze v rozmezí 300-500 %.

Úrokové zatížení je převrácenou hodnotou úrokového krytí. Vyjadřuje, jaká část zisku je odčerpána úroky, jedná se tedy o tu část, která není určena pro vlastníky společnosti. Je vhodné, aby tento ukazatel klesal. Z hlediska vybrané společnosti je patrný trend rostoucí, což je hodnoceno negativně. Platí, že čím nižší je úrokové zatížení, tím více cizích zdrojů si může podnik dovolit. Ve sledovaném období byla vybraná společnost zatížena v průměru z 11 %.

Poměrová analýza patří mezi nejběžnější a nejpoužívanější. Pracuje s údaji základních účetních výkazů, takže se jedná o veřejně dostupné informace. Doporučené hodnoty, které jsou pro některé ukazatele uvedeny, jsou pouze orientační. Je nezbytné, považovat veškeré poměrové ukazatele za rovnocenné a stejně důležité.

4.4 Analýza soustav ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů zahrnuje pyramidové soustavy ukazatelů, bankrotní a bonitní modely. Jedná se konkrétně o *rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)*, který se řadí mezi pyramidové soustavy ukazatelů, dále *Altmanův model*, který je součástí bankrotních modelů a *Kralickův Quicktest*, který patří mezi modely bonitní. Důvodem pro výběr zmíněných ukazatelů je dřívější práce s těmito ukazateli v rámci studia. Blíže je tato problematika řešena v subkapitole 2.5.4.

4.4.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Zahrnují rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) vybraného podniku ve sledovaném období 2011-2015.

4.4.1.1 Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)

Prostřednictvím tohoto rozkladu je zjištěno, *co mělo největší vliv na vývoj tohoto ukazatele ve sledovaném období 2011-2015.*

Tabulka 4.13 Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) v letech 2011-2015

	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Daňová red. zisku	EAT/EBT	0,79	0,80	0,77	0,69	0,99
Úroková red. zisku	EBT/EBIT	0,99	0,98	0,95	0,80	0,73
Rentabilita tržeb	EBIT/T	10,83 %	15,43 %	12,21 %	4,57 %	6,90 %
Obrat aktiv	T/A	1,33	1,33	0,88	0,59	0,41
Finanční páka	A/E	2,94	2,55	2,03	2,20	1,95
Rentabilita VK	EAT/E	32,86 %	41,11 %	15,76 %	3,28 %	3,95 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.13 zachycuje rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) ve sledovaném období 2011-2015. Z uvedeného vyplývá, že nejlépe na tom byla vybraná společnost z pohledu ROE v roce 2012. Naopak rok 2014 hodnotíme jako nejhorší. Významný vliv na ukazatel rentability vlastního kapitálu měla finanční páka, která vyjadřuje podíl celkových aktiv k vlastnímu kapitálu neboli, jak se na vývoji ROE podílelo doplnění vlastního kapitálu cizími zdroji. Ziskový účinek finanční páky převážně klesá. Úroková redukce zisku představuje dílčí ukazatel finanční páky, je zde zaznamenán pokles v průběhu celého období. Tento dílčí ukazatel vyjadřuje, kolik zisku (z hodnoty EBIT) zůstane společnosti po zaplacení úroku. Z tabulky je patrné, že si vybraná společnost oproti prvnímu roku, kdy ji po zaplacení úroku nezbylo téměř nic (1 % zisku), poměrně polepšila a v posledním roce jí zůstává 27 % zisku. Ukazatel rentability vlastního kapitálu byl mimo jiné ovlivněn daňovou redukcí zisku neboli daňovým břemenem, který udává, kolik zisku zůstane společnosti po zdanění.

4.4.2 Bankrotní modely

Pomocí bankrotních modelů je objasněno, *zda danému podniku v současné době hrozí bankrot či nikoliv*. Podniky ohrožené bankrotem vykazují určité symptomy.

4.4.2.1 Altmanův model

Altmanův model neboli Altmanovo Z-skóre představuje *jeden z nejvýznamnějších modelů pro určení časové tísně podniku*. Je rozlišováno pásmo bankrotu, šedé zóny a prosperity. Řadí se mezi nejoblíbenější modely, zejména díky jednoduchosti jeho provedení.

Tabulka 4.14 Vývoj Altmanova Z-skóre v letech 2011-2015

	Vzorec	Váha	2011	2012	2013	2014	2015
X1	(2.29)	0,717	0,16	0,22	0,28	0,26	0,32
X2	(2.30)	0,847	0,18	0,18	0,33	0,38	0,42
X3	(2.31)	3,107	0,45	0,64	0,33	0,08	0,09
X4	(2.32)	0,42	0,23	0,28	0,41	0,36	0,47
X5	(2.33)	0,998	1,32	1,33	0,88	0,59	0,41
Z-skóre	(2.28)	-	2,34	2,65	2,24	1,67	1,71

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.14 zachycuje vývoj Altmanova Z-skóre vybraného podniku ve sledovaném období 2011-2015. Rozmezí, ve kterém se daná společnost po celou dobu nachází, odpovídá pásmu šedé zóny. Interval, který je rozhodující pro zařazení do pásma šedé zóny, se pohybuje od 1,2 do 2,9. Z uvedené situace, kdy se podnik nachází v pásmu šedé zóny, není zcela jasně zjištěné, zda se pravděpodobněji schyluje k úpadku nebo naopak, zda je předpoklad bankrotu minimální. Z tabulky je patrné, že v průběhu let dochází k poklesu Altmanova Z-skóre, což je hodnoceno negativně. Mezi léty 2011-2013 se Altmanovo Z-skóre pohybuje okolo 2,65, tedy nejblíže k přesažení hodnoty 2,9, abychom vybranou společnost mohli označit jako prosperující. V roce 2014 dochází k výraznému poklesu Altmanova Z-skóre, konkrétně na výši 1,67, což je poměrně blízko hranici pásma bankrotu. Rok 2015 přináší mírně zvýšení tohoto ukazatele, ale vybraná společnost pořád dosahuje znatelně nižší hodnoty oproti prvnímu sledovanému roku. Největší nárůst byl patrný u ukazatelů X2 a X4. Naopak největší pokles vidíme u ukazatele X5. Pokud bude Altmanovo Z-skóre nadále klesat, je pravděpodobné, že se společnost ABC, s.r.o. ocitne v pásmu bankrotu. Je vhodné, aby jednotlivým ukazatelům byla věnována patřičná pozornost a byly pravidelně sledovány.

4.4.3 Bonitní modely

Prostřednictvím bonitních modelů je *hodnocena bonita firmy*, jak již napovídá samotný název. Pro stanovení, zda se jedná o dobrý či špatný podnik je využíváno bodové ohodnocení.

4.4.3.1 Kralickův Quicktest

Základ tohoto rychlého testu představují čtyři rovnice. *Rovnice R1 a R2 zkoumají finanční stabilitu podniku a zbylé R3 a R4 se zaměřují na výnosovou situaci.* Pro výpočty jsou využity data z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 4.15 Kralickův Quicktest vybraného podniku v letech 2011-2015

Hodnocení Kralickova Quicktestu						
	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
R1	(2.34)	0,34	0,39	0,49	0,45	0,51
R2	(2.35)	3,27	2,89	3,25	8,15	8,74
R3	(2.36)	0,14	0,21	0,11	0,03	0,03
R4	(2.37)	0,10	0,12	0,15	0,10	0,11
Bodové hodnocení Kralickova Quicktestu						
	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
R1	(Tab. 2.5)	4 body	4 body	4 body	4 body	4 body
R2	(Tab. 2.5)	1 bod	0 bodů	1 bod	2 body	2 body
R3	(Tab. 2.5)	3 body	4 body	2 body	1 bod	1 bod
R4	(Tab. 2.5)	3 body	4 body	4 body	3 body	4 body
FS	(2.38)	2,5	2	2,5	3	3
VS	(2.39)	3	4	3	2	2,5
Celkem	(2.40)	2,75	3	2,75	2,5	2,75

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.15 zachycuje výsledky Kralickova Quicktestu vybraného podniku v letech 2011-2015, které jsou následně porovnávány s tabulkou 2.5 z teoretické části. Z vypočtených hodnot vyplývá, že se společnost pohybuje opět v pásnu šedé zóny, které je vymezeno intervalem od 1 do 3. Hodnoty vyšší než 3 značí pásmo prosperity, jak je patrné nejvíce se této hranici společnost přiblížila v roce 2012. Pásmo prosperity je odrazem podniku s dobrým finančním zdravím. Naopak hodnoty menší než 1 vypovídají o velkých finančních potížích, v tomto pásmu se podnik ve sledovaném období nepohyboval. Nejnížší hodnota činila 2,5 v roce 2014. Nejlépe jsou bodovány ukazatele R1 a R4, nejvíce tak přispěly k celkovému růstu.

4.4.4 Spider analýza

Prostřednictvím Spider analýzy je vybraná společnost ABC, s.r.o. porovnána s oborovými průměry. Jedná se o odvětví CZ-NACE 28 (Výroba strojů a zařízení j.n.), podnik se tedy řadí mezi zpracovatelský průmysl. Všechny výsledné údaje jsou zobrazeny v procentech, jako změna oproti stanovené základně. Platí, že veškeré hodnoty pohybující se nad 100 % jsou chápány jako lepší oproti průměru odvětví a značí dobrou situaci společnosti. Avšak je nutné některé ukazatele poměřovat obráceně, protože například u doby obratu zásob je žádoucí co možná nejnížší hodnota. Ministerstvo průmyslu a obchodu vykazuje EBIT na úrovni provozního výsledku hospodaření (od roku 2010), což je také důvodem pro změnu metodiky výpočtu EBIT, aby bylo umožněno objektivní srovnání.

Tabulka 4.16 Spider analýza v letech 2013-2015

Kvadrant	Ukazatel	Průměr podniku	Průměr odvětví	Odvětví	Podnik/Odvětví
A	ROA	3,75 %	8,09 %	100 %	46,33 %
	ROE	7,66 %	9,89 %	100 %	77,51 %
	ROS	5,73 %	7,92 %	100 %	72,43 %
B	Běžná likvidita	2,41	1,89	100 %	127,11 %
	Pohotová likvidita	1,78	1,27	100 %	140,16 %
	Okamžitá likvidita	0,16	0,37	100 %	43,24 %
C	Celková zadluženost	49,63 %	42,52 %	100 %	116,74 %
	Podíl VK na aktivech	48,63 %	56,41 %	100 %	86,20 %
	Ukazatel zadluženosti VK	102,61 %	76,28 %	100 %	134,52 %
D	Obrátka celkových aktiv	0,63	1,00	100 %	62,74 %
	Doba obratu zásob	116,59	66,93	100 %	174,20 %
	Doba obratu závazků	290,54	107,71	100 %	269,75 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.16 zachycuje Spider analýzu vybraného podniku v letech 2013-2015. Údaje za podnik i odvětví jsou zprůměrovány a následně porovnávány. Do kvadrantu A patří ukazatele rentability, kvadrant B obsahuje ukazatele likvidity, kvadrant C zahrnuje ukazatele zadluženosti a posledním kvadrantem je D, do kterého jsou zahrnuty ukazatele hodnotící aktivitu podniku. Údaje pro zpracování jsou čerpány z interních výkazů společnosti a internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky.

Kvadrant A

Vybraná společnost si z pohledu ukazatelů rentability ve sledovaných letech nevede příliš dobře oproti odvětví. Rentabilita aktiv (ROA) je o více než polovinu nižší ve srovnání s oborovými hodnotami, což lze hodnotit negativně. Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) je opět pod odvětvovým průměrem, ale je na tom oproti předchozímu ukazateli poměrně lépe. Rentabilita tržeb (ROS) je opět pod průměrem, zhruba o 28 %. Nejhorší je na tom společnost z pohledu rentability aktiv. Na nízké hodnoty těchto ukazatelů může mít vliv viditelně nižší zisk, který společnost od roku 2013 vykazuje.

Kvadrant B

Při srovnání ukazatelů likvidity s hodnotami odvětví je zřejmé, že si společnost vede poměrně dobře. Z hlediska běžné likvidity podnik splňuje doporučenou hranici, která se pohybuje v rozmezí od 1,8 do 2,5. Zároveň také převyšuje průměr odvětví zhruba o 27 %, což je pro podnik pozitivní jev. Pohotovostní likvidita je na tom ještě lépe než likvidita běžná, neboť podnik opět splňuje doporučenou hranici od 1 do 1,5 a průměr odvětví převyšuje dokonce o cca 40 %. Naopak hodnocení okamžité likvidity lze označit jako nejhorší, protože společnost nedosahuje doporučených hodnot a zároveň je o více než polovinu nižší než odvětví.

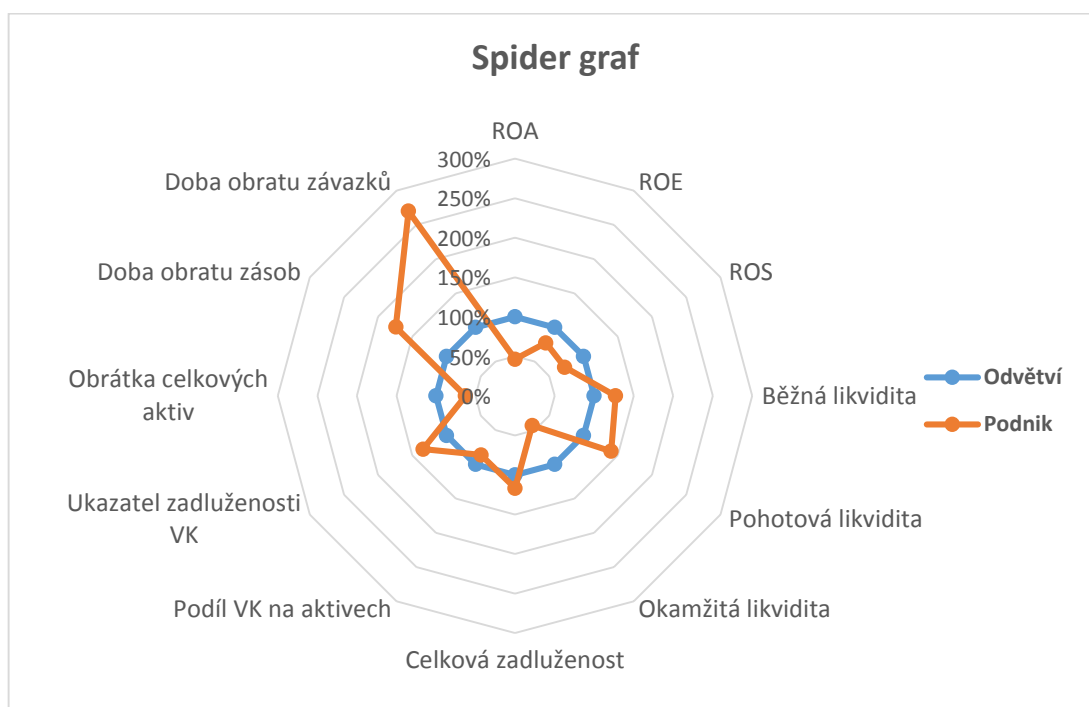
Kvadrant C

Při pohledu na celkovou zadluženost je patrné, že podnik si vede hůř ve srovnání s odvětvím. Také podíl vlastního kapitálu na aktivech je z pohledu podniku opět nižší, což může souviset s ROE, protože vybraná společnost využívá pro své financování zejména cizí kapitál, výjimkou je rok 2015, kdy je situace opačná. Z hlediska ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu si podnik vede lépe než odvětví o zhruba 35 %. Doporučené hodnoty pro tento ukazatel činí 80-120 %. Podniku se daří splňovat tento interval, ovšem odvětví ne.

Kvadrant D

Ačkoliv ukazatel obrátky celkových aktiv splňuje minimální požadovanou hranici 1, tak ve srovnání s průměrem odvětví je na tom hůř zhruba o 37 %. Z hlediska doby obratu zásob dosahuje vybraná společnost vyšších hodnot ve srovnání s odvětvím, k výraznému růstu doby obratu zásob dochází zejména od roku 2013. Podobná situace platí také pro dobu obratu závazků, opět si podnik vede hůř než odvětví. V roce 2013 a 2015 společnost nedodržela pravidlo solventnosti.

Graf 4.8 Spider graf

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.8 zachycuje Spider graf (pavučinový graf), pomocí kterého lze porovnat výsledky podniku s odvětvím. Z uvedeného grafu je patrné, že vybraná společnost si ve většině případů vede hůř než odvětví. Nejvýraznější rozdíly lze vidět v kvadrantu D, který zahrnuje dobu obratu závazků, dobu obratu zásob a obrátku celkových aktiv, kdy ve všech případech jsou výsledky podniku špatné. Naopak nejlepších výsledků je dosaženo v kvadrantu B, kde je podnik lepší z pohledu běžné i pohotové likvidity. Při pohledu na kvadrant A, který zahrnuje ukazatele rentability je zřejmé, že se výsledné hodnoty podniku pohybují pod hranicí určenou odvětvím. Kvadrant C zachycuje ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu, podíl vlastního kapitálu na aktivech a celkovou zadluženost, kde jsou výsledky podniku opět převážně horší.

5 Shrnutí a doporučení

5.1 Shrnutí

Tato část bakalářské práce je věnována celkovému shrnutí výsledků finanční analýzy vybrané společnosti ABC, s.r.o. za období 2011-2015 a následné tvorbě vlastních doporučení, které mohou přispět ke zlepšení finanční situace. Hodnocení finančního zdraví podniku bylo uskutečněno na základě analýzy stavových, rozdílových, poměrových a soustav ukazatelů. V závěru bylo provedeno srovnání s odvětvovými průměry prostřednictvím Spider analýzy.

Výsledky horizontální analýzy rozvahy vypovídají o proměnlivém charakteru z pohledu aktiv i pasiv. Vývoj celkových aktiv byl ovlivněn zejména položkou dlouhodobý hmotný majetek, která má růstovou tendenci do roku 2014, kdy je nárůst zároveň nejvyšší. Nejvíce se na růstu podílí položka stavby, konkrétně projekt vědeckotechnický park, na který byla posléze přijata dotace, což je také příčinou snížení hodnoty tohoto typu majetku v následujícím roce. Další významnou položkou je oběžný majetek, který nejvíce ovlivnily zásoby, jež převážně klesají, což vypovídá o snížení tempa růstu výroby a odbytu. Na vývoji celkových pasiv se významně podílí cizí zdroje, konkrétně položky krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci. Vertikální analýza rozvahy vyjadřuje podíly jednotlivých dílčích položek aktiv i pasiv. Na hodnotě celkových aktiv mají největší zastoupení oběžná aktiva, konkrétně krátkodobé pohledávky, u kterých je však patrná klesající tendence. Z pohledu pasiv jsou největší cizí zdroje, které po sledovanou dobu rostou rychleji než zdroje vlastní, výjimkou je rok 2015, kdy vybraná společnost používá pro své financování zejména vlastní kapitál, důvodem je zmíněné snížení položek krátkodobých závazků (což mimo jiné pozitivně ovlivňuje likviditu a platební disciplínu podniku) a bankovních úvěrů a výpomocí. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty analyzuje změny jednotlivých dílčích položek výkazu zisku a ztráty. Vybraná společnost dosahuje převážně kladných výsledků hospodaření ve všech sledovaných letech. Výjimkou je finanční výsledek hospodaření, který je v prvním a posledním roce záporný. Z hlediska výsledku hospodaření za účetní období jsou patrné jisté výkyvy. Nejvyšší hodnoty společnost dosáhla v roce 2012, kdy také více než dvojnásobně vzrostly tržby za prodej zboží. Největší podíl na tomto růstu má projekt „Adularya“, související s výstavbou dolů v Turecku. Naopak v posledních dvou sledovaných letech došlo k prudkému poklesu této položky, což může být mimo jiné zapříčiněno klesající světovou cenou uhlí a dlouhodobě přetrvávající krizí v těžbě surovin. Z vertikální analýzy je patrné, že na hodnotě celkových výnosů mají největší podíl výkony a tržby za prodej zboží. Z pohledu celkových nákladů se jedná o výkonovou spotřebu a náklady vynaložené na prodané zboží.

Čistý pracovní kapitál se řadí mezi rozdílové a tokové ukazatele. Z vypočtených hodnot je patrné, že společnost ABC, s.r.o. je možné hodnotit kladně, protože v průběhu sledovaného období je tento ukazatel nezáporný a také převážně roste, kromě roku 2014, kdy dochází k poklesu. Z uvedeného vyplývá, že ve všech sledovaných letech byl vytvořen „finanční polštář“. Vybraná společnost patří z pohledu likvidity mezi bezpečné.

Mezi nejsledovanější ukazatele poměrové analýzy se řadí ukazatele rentability, pomocí kterých získáme představu o výnosnosti vybraného podniku. Všechny ukazatele rentability dosahují v průběhu sledovaného období kladných hodnot, ačkoliv je patrný jejich proměnlivý vývoj. V prvních třech letech se společnosti daří, naopak v roce 2014 nastává zlom, kdy dochází ke značnému poklesu u všech ukazatelů rentability. Výsledky vybraných ukazatelů byly srovnány s hodnotami odvětví, kdy v prvních třech letech jsou tyto hodnoty dosaženy nebo dokonce převýšeny, tedy si podnik vedl nadprůměrně dobře. V roce 2014 se výrazně zvýšila položka bankovní úvěry a výpomoci, což vedlo k růstu zadluženosti podniku a náklady na tento cizí kapitál převýšily rentabilitu vlastního kapitálu, což je možnou příčinu následného poklesu všech ukazatelů rentability. K poklesu dochází také u tržeb za prodej zboží, což ovlivní výši hospodářského výsledku a následně vývoj ukazatelů rentability.

Výsledky ukazatelů likvidity vypovídají o schopnosti podniku dostát svých závazků. Jak je patrné z výsledných hodnot, nejhůře je na tom společnost ABC, s.r.o. z hlediska okamžité likvidity, tedy má problém splácet své krátkodobé závazky okamžitě. V žádném ze sledovaných let se společnosti nepodařilo dostat na minimální hranici okamžité likvidity. Naopak nejlepších výsledků bylo dosaženo z hlediska pohotové likvidity, kdy je minimální hranice splněna po celou dobu a od roku 2013 dokonce převýšena, což značí posílení finanční situace. V prvních dvou letech nebyla vybraná společnost schopna splácet své krátkodobé závazky, jak vypovídá hodnocení běžné likvidity. Od roku 2013 se pohybuje v doporučeném rozmezí a v posledním roce je hodnota tohoto ukazatele opět nadprůměrná.

Analýza ukazatelů aktivity ukázala, že společnost od roku 2013 neefektivně využívá svůj majetek, což bylo zjištěno z obrátky celkových aktiv, kdy není dosažena minimální požadovaná hodnota 1. Příčinou jsou celková aktiva, která převyšují hodnotu tržeb. Na základě doby obratu pohledávek a závazků, je patrné, že v letech 2013 a 2015 není dodrženo pravidlo solventnosti, což může ovlivnit likviditu podniku. Nejlépe je na tom společnost z hlediska doby obratu zásob, kde jsou hodnoty nejnižší, ačkoliv je zde patrný rostoucí trend. O roku 2013 dochází k viditelnému růstu u všech ukazatelů aktivity, tato situace není optimální. Tento negativní růst je z velké části ovlivněn poklesem tržeb.

Ukazatele zadluženosti vypovídají o tom, že společnost ABC, s.r.o. využívá z větší části cizí zdroje, jejichž výše se pohybuje průměrně okolo 54 %. Z výsledných hodnot je viditelné, že podnik každoročně snižuje zadluženost, výjimkou je rok 2014, kdy dochází k výraznému poklesu zisku a roste položka bankovní úvěry a výpomoci. U většiny ukazatelů zadluženosti nastává optimální vývoj, nejhorší průběh je zaznamenán z hlediska úrokového krytí a zatížení, kdy u obou jsou nejvýraznější změny zaznamenány od roku 2014.

K provedení analýzy pyramidové soustavy ukazatelů byl vybrán ukazatel ROE neboli rentabilita vlastního kapitálu. Rok 2012 se z hlediska rentability vlastního kapitálu jeví jako nejlepší a naopak rok 2014 je brán jako nejhorší. Největší vliv na tento ukazatel měla finanční páka. Ziskový účinek finanční páky převážně klesá. Mimo jiné jej také ovlivnily ukazatele úrokové a daňové redukce zisku.

Na základě Altmanova Z-skóre, který se řadí mezi bankrotní modely, bylo zjištěno, že vybraná společnost se po celé sledované období nachází v pásnu šedé zóny. Interval rozhodující o pásnu šedé zóny se pohybuje od 1,2 do 2,9. Z této situace nelze zcela jasně předpovědět, zda se pravděpodobněji schyluje k úpadku nebo naopak, zda je předpoklad krachu minimální. V průběhu sledovaného období dochází převážně k poklesu Altmanova modelu, kdy v roce 2014 je výše tohoto ukazatele 1,67, což je poměrně blízko pásnu bankrotu. Nejlépe je na tom společnost v roce 2012, kdy Altmanovo Z-skóre dosahuje hodnoty 2,65.

Kralickův Quicktest se řadí mezi modely bonitní a obdobně jako předchozí model vyjadřuje hodnotu podniku. Z analýzy je zřejmé, že se společnost opět pohybuje v pásnu šedé zóny, určené intervalem od 1 do 3. Není tedy zcela jasné, zda se jedná o dobrý či špatný podnik. Pásmo prosperity značí dobré finanční zdraví, nejlepších výsledků bylo dosaženo v roce 2012. Hodnoty menší než 1 znamenají podnik s finančními potížemi, ale této hranici se společnost nikdy nepřiblížila.

Spider analýza pomáhá získat představu o tom, jak si vybraná společnost vede ve srovnání s odvětvím. Z uvedených výsledků je zřejmé, že ve většině případů je na tom hodnocený podnik hůř než odvětví. Na první pohled nejviditelnější rozdíly nastaly v kvadrantu D, který zahrnuje ukazatele aktivity, konkrétně obrátku celkových aktiv, dobu obratu zásob a dobu obratu závazků. Tento kvadrant dopadl v hodnocení nejhůř. Naopak nejlepších výsledků bylo dosaženo z pohledu ukazatelů likvidity, zejména u likvidity běžné a pohotové, kde se podniku daří převýšit hodnoty odvětví. Pomocí Spider analýzy byly sledovány roky 2013-2015.

5.2 Doporučení pro zlepšení finanční stability podniku

Na základě posouzení finančního zdraví zvoleného výrobního podniku provedením finanční analýzy ve sledovaném období, lze vypracovat návrhy pro řešení vzniklých problémů a následné zlepšení situace. Společnost ABC, s.r.o. působí na trhu již více než 23 let a za tuto dobu si dokázala vybudovat určité postavení, avšak zmíněná klesající světová cena uhlí a krize v oblasti těžby surovin významným způsobem ovlivnily její objem produkce. Tento propad společnost plánuje dle strategie rozvoje do budoucna vykompenzovat proniknutím na nové trhy, kde nebyly zcela vyčerpány uhelné pánve a také je zamýšleno rozšíření výroby se zaměřením na těžbu zlata, olova a platiny. Těžba zlata a olova se jeví jako poměrně profitabilní. Mexiko je zemí disponující největšími zlatými doly, mimo jiné je zde prostor pro těžbu olova. Podnik má v Mexiku své zastoupení, proto je vhodné toto další rozšíření do budoucna zvážit. Čína a Rusko jsou velmocemi v těžbě zlata a zároveň další země, kde vybraná společnost zřídila své zastoupení, tedy je opět příhodné uvážit budoucí rozšíření. Těžba platiny se jeví jako nejméně perspektivní, z důvodu očekávaných radikálních omezení tohoto drahého kovu. Pokud se společnost pro tento kov rozhodne, je vhodné promyslet zastoupení zejména v Jihoafrické republice. Největší ostrov světa Grónsko je vhodný pro těžbu nerostů, zejména v oblasti severu, a to konkrétně pro olovo a zinek. Překážku může představovat zaledněný povrch, což úzce souvisí s inovací strojů pro dobývání, které vybraná společnost vyrábí a následnými náklady, které by inovování přineslo.

První dva sledované roky byly z hlediska vývoje všech ukazatelů více méně optimální, a tedy dosažené hodnoty jsou většinou lepší, zlom převážně nastává v roce 2013, kdy dochází k viditelnému zhoršení. Největší pokles je patrný zejména u výsledku hospodaření. Na základě výstupů provedené finanční analýzy bylo zjištěno, že mezi problémové oblasti lze zařadit zejména poměrové ukazatele, konkrétně rentabilitu a aktivitu. V oblasti rentability došlo k viditelnému poklesu u výkonů a zisku. Je patrné, že se podniku nepodařilo přizpůsobit svou finanční strukturu tak, aby těmito poklesy nedošlo k jejímu ovlivnění, a rentabilita tedy klesá. Od roku 2013 dochází k výraznému každoročnímu poklesu u tržeb za prodej zboží. Pokud se společnosti podaří zvýšit zisk, dojde k opětovnému zvýšení ukazatelů rentability. Se zvýšením zisku je úzce spojeno zvýšení tržeb nebo případně snížení nákladů. Zisk lze mimo jiné zvýšit snížením daně z příjmů, např. zaměstnáním lidí se zdravotním postižením, kteří jsou však schopni danou práci bez problému zastat. Z hlediska nákladovosti je doporučeno bližší zaměření na analýzu nákladů, respektive nákladový controlling.

V oblasti aktivity je patrné, že vybraná společnost od roku 2013 neefektivním způsobem využívá svůj majetek. Tento fakt byl zjištěn pomocí obrátky celkových aktiv, kde jsou dosahovány velmi nízké hodnoty. Řešení může představovat odprodání aktiv, která nejsou pro společnost perspektivní. Naopak vysoké hodnoty byly zjištěny u doby obratu aktiv, tedy společnost příliš dlouho čeká, než se aktiva vrátí v tržbách, proto je vhodné, aby výše těchto aktiv byla udržována na optimální úrovni. Doba obratu zásob dosahuje také vysokých hodnot, ale z hlediska všech ukazatelů se jeví jako nejnižší. Se zásobami vznikají náklady a také váží kapitál. Pro snížení doby držení zásob je nutné snížit objem zásob a zároveň zkrátit dobu zásobování, výroby či expedice. Snížit objem zásob lze prostřednictvím odkladu nákupu nebo urychlení jejich prodeje. Snížení objemu zásob vede mimo jiné k uvolnění peněžních prostředků, které podnik může využít k investicím nebo pro navýšení okamžité likvidity, která se jeví jako problém. Je potřeba opět podotknout, že výroba důlní lokomotivy však vyžaduje více času, což může představovat překážku. Doby obratu pohledávek a závazků jsou také relativně vysoké, kdy v letech 2013 a 2015 společnost dokonce nedodrží pravidlo solventnosti. Zatím se tato situace nejeví jako nepřekonatelný problém, ale pokud by se to opakovalo v dlouhodobém časovém horizontu, mohlo by to pro podnik znamenat fatální následky. Je nezbytné, aby si společnost vždy ověřila platební disciplínu svých odběratelů a také dostatečně posoudila bonitu nových klientů. Pokud chceme docílit zrychlení inkasa pohledávek, je dobré určit obchodní politiku odběratelů, což úzce souvisí s jejich přínosem pro podnik. Společnost tak může učinit využitím ABC analýzy, která vychází z tzv. „*Paretova pravidla*“. Platební morálka odběratelů by se měla pohybovat okolo 30 dnů, podnik zároveň může poskytnout skonto. Skonto představuje slevu, kterou odběratel získá v případě, že zaplatí ihned nebo před dohodnutou lhůtou splatnosti. Jedná se zároveň o nástroj, který napomáhá zrychlit inkaso pohledávek, tedy podněcuje odběratele k tomu, aby své závazky platili do sjednané doby. Pokud společnost ještě nezřídila, může také užít penále neboli sankci za opožděnou platbu. V případě nedobytných pohledávek, se kterými se podnik potýká, je možné využít služeb (nebo ve firmě zřídit) správy pohledávek a monitoringu. Jedná se o základní nástroj controllingu, který napomáhá například k lepšímu zajištění obchodních podmínek, což vede k zabezpečení obchodu. Jak již bylo v dřívější kapitole zmíněno, většina produkce společnosti je určena na vývoz za hranice země, s čímž souvisí úhrada v cizích měnách. V tomto případě se nabízí možnost zajištění kurzového rizika, což úzce souvisí s očekáváním managementu ohledně budoucího vývoje měnového kurzu, dále nákladech, které to obnáší a postoji k riziku. Z pohledu závazků se vybraná společnost může pokusit dojednat zvýšení doby úhrady závazků.

Okamžitá likvidita je jediným ukazatelem, který podnik z hlediska ukazatelů likvidity nesplňuje. Od roku 2013 dochází k poklesu finančního majetku, což má za následek, že společnost není schopna platit své závazky okamžitě. Pro podnik je vhodné, aby vlastnil vyšší množství likvidnějších prostředků. Pro zvýšení množství likvidních prostředků je nutné, snížit objem oběžného majetku (především zásob) nebo zvýšit rozdíl doby obratu pohledávek a závazků, a to snížením doby obratu pohledávek a prodloužením doby obratu závazků. Pro věřitele jsou žádoucí vyšší hodnoty ukazatelů likvidity, ale každá mince má dvě strany – z pohledu podniku je příliš vysoká likvidita odrazem neproduktivního vázaní prostředků.

Většina ukazatelů zadluženosti má poměrně stabilní průběh, mimo ukazatele úrokového krytí a zatížení, které lze považovat za nejhorší. Podnik ke svému financování využívá zejména cizí zdroje, avšak ukazatel celkové zadluženosti převážně klesá. Společnost si tedy může dovolit využít ke svému dalšímu financování více cizího kapitálu. Z pohledu úrokového krytí je schopna pokrýt vytvořeným ziskem nákladové úroky, avšak tento ukazatel neustále klesá. Pro výpočet tohoto ukazatele je využíván EBIT, který od roku 2013 také znatelně klesá. Je nutné, aby se společnost snažila o zvýšení zisku a zároveň snižovala náklady a nákladové úroky. Nákladové úroky souvisí zejména se způsobem financování, tedy je potřebné, aby společnost volila úvěry, které jsou pro ni nejvýhodnější a mají co možná nejnížší úrok. Obdobně je to z hlediska ukazatele úrokového zatížení, které souvisí s rentabilitou.

Podnik se v žádném ze sledovaných období neocitá ve ztrátě, ale v posledních letech výše zisku poklesla několikanásobně. Z pohledu nákladů představují největší položku výkony, které by měly růst rychleji než výkonová spotřeba, což se společnosti daří dodržovat, tedy je důležité, aby vývoj těchto dílčích položek sledovala i nadále. Na zvýšení obratu má svůj podíl také výkonnost zaměstnanců, v oblasti prodeje zejména obchodníci, kteří spadají pod obchodní úsek, v oblasti výroby jsou to pracovníci výrobního úseku a další. V případě zavedení nebo zvýšení benefičních složek (home-office, sick-days, poukázky na volnočasové aktivity) a pohyblivých složek platu (příplatky za přesčas) dojde ke zvýšení motivace zaměstnanců, kteří představují nejcennější aktivum firmy a mohou prostřednictvím své zvýšené aktivity zvýšit také celkový obrat. Samozřejmě zvýšení benefičních a pohyblivých složek pouze ze strany některých zaměstnanců, může vyvolat rozmrzelost, ztrátu zájmů a rozepře. Mezi další způsoby, jak zvýšit obrat patří zvýšení obratu stávajících klientů, tedy společnost se snaží těmto klientům prodat větší množství svých produktů, případně poskytnout více služeb při každém jejich nákupu, s čímž také úzce souvisí frekvence nákupu, respektive snaha o větší počet nákupů v určitém časovém horizontu. Zvýšit ji může častější vydání produktových katalogů.

Zvýšení cen, také úzce souvisí se zvýšením obrátu, avšak mnoho společností se toho obává, protože to může zapříčinit ztrátu klientů. V případě, že se podnik pohybuje v „červených číslech“ je zvýšení cen jednou z možností, jak si z této nepříznivé situace pomoci. Je potřeba, aby byl udržován určitý objem prodeje. Pokud se společnost rozhodne ceny navýšit, je vhodné, aby tak udělala z delšího časového hlediska, protože obvykle se lidé lépe vyrovnají se zdražením, pokud ví, že nová cena se určitou dobu udrží. V případě, že bude ceny navyšovat častěji a v menší míře, vyvolají tak v lidech nejistotu, což je horší než jedno větší zdražení, které lze předpokládat. Na druhou stranu je nutné, aby produkty společnosti byly prodejné a konkurence schopné. Přílišné navýšení ceny může způsobit neprodejnost a s tím související snížení obrátu. Podnik nemusí ceny pouze zvýšit, ale může je také snížit. V případě snížení ceny na jeden výrobek, může dojít ke zvýšení celkového objemu prodeje a tím i zvýšení obrátu. Je vhodné, aby společnost zvážila, co se pro ni jeví jako příhodnější.

Schopnost udržet své stávající klienty, tedy zamezit jejich odlivu a získat klienty nové opět úzce souvisí se zvýšením obrátu. Pokud budou zákazníci dostávat lepší výrobky a kvalitnější služby od vybrané společnosti, upevní si tak jejich věrnost a pro konkurenci bude těžké získat jejich zájem. K tomu může společnosti napomoci například zavedení vybrané doplňkové služby či produktu, která je v souladu se stávající nabídkou. Společnost vlastní CNC obráběcí stroje, jedná se o počítačem řízený obráběcí stroj, který slouží k vytvoření požadovaného tvaru obráběných předmětů. Společnost tak může v tomto směru zvážit spolupráci s jinými podniky, kdy by obráběla mimo své produkty, také produkty jiných firem. Společnost realizovala významnou investici a od roku 2010 disponuje zkušebním polygonem, který umožňuje simulaci důlních podmínek a testování lokomotiv. Podnik může zvážit spolupráci s konkurenčními firmami (tuzemské i zahraniční) a umožnit tak testování jejich strojů. Mimo jiné pronajímá volné kancelářské prostory, což také přispívá ke zvýšení obrátu, je tedy dobré v této činnosti pokračovat, případně ji rozšířit.

Ke zvýšení konkurenceschopnosti vede mimo udržení klientely také inovace a kvalita výrobků a zavádění nových technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí. Podnik je držitelem certifikátu environmentálního managementu. Je důležité, aby i nadále pracoval na zlepšování environmentálních parametrů výrobků a zdokonalovala tak svou image.

Dalším, ne však nezbytně nutným doporučením je, aby si vybraná společnost definovala své poslání. Poslání umožňuje získat představu o tom, kam se chceme dostat a čeho chceme dosáhnout, nemá jej však každý podnik. Je vhodné, aby s ním byl každý zaměstnanec obeznámen a řídil se jím.

6 Závěr

Bakalářská práce se zabývá problematikou finančního zdraví, v úzké souvislosti s finanční analýzou, která představuje nezbytný nástroj podniku, zejména pro posouzení vývoje a současného stavu finanční situace, protože poskytuje řadu informací a je také velice důležitá pro řízení společnosti. Nelze s jistotou určit, co podnik čeká, ale finanční analýza hodnotí ekonomický stav řadou ukazatelů a metod, jejichž pomocí lze získat určitou vizi. Finančně zdravý podnik je schopen naplnit smysl své existence.

Hlavní cíl bakalářské práce spočíval ve zhodnocení finančního zdraví výrobního podniku pomocí vybraných metod, a to v letech 2011-2015. Získané hodnoty byly porovnány s hodnotami odvětví prostřednictvím Spider analýzy. Následně byla zhodnocena celková situace a stanovena možná opatření pro zlepšení.

Bakalářská práce se skládá ze dvou stěžejních částí, a to teoretické a praktické. V teoretické části byl věnován prostor zejména vysvětlení základních pojmů, zdrojů vstupních dat a metod, které byly východiskem pro část praktickou. Praktická část zahrnovala posouzení finanční situace vybraného podniku, který byl představen ve třetí kapitole. Název podniku byl vymyšlen, z důvodu zachování anonymity. Finanční stabilita byla hodnocena na základě analýzy stavových ukazatelů, tedy horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Následně byla provedena analýza rozdílových a poměrových ukazatelů. Dílčí vliv byl kvantifikován pomocí pyramidové soustavy ukazatelů. Hodnocení finanční situace bylo provedeno také na základě vybraných bonitních a bankrotních modelů. Závěrem kapitoly byla provedena Spider analýza, která posloužila k srovnání výsledků podniku s výsledky odvětví a pomohla tak získat představu o tom, jak si společnost vede oproti jiným podnikům, které se v tomto odvětví vyskytují.

V závěru bakalářské práce byly výsledky finanční analýzy shrnuty a vznikly návrhy a doporučení, která mohou posloužit k odstranění příslušných problémů a zároveň k posílení finanční stability vybrané společnosti. Doporučení se týkají zejména oblasti rentability a aktivity, na které by se podnik měl více zaměřit. Posuzování výkonnosti podniku pomocí finanční analýzy je velice důležitý činitel, ale je třeba brát ohled na zbývající oblasti, kde patří výroba, management, marketing a jiné, které pomohou získat objektivní pohled a lépe zhodnotit, jak si daný podnik skutečně vede.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- [1] DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0.
- [2] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [3] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [5] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2012. 205 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [6] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [7] LANDA, Martin. *Finanční plánování a likvidita*. Brno: Computer Press, c2007. 180 s. ISBN 978-80-251-1492-6.
- [8] MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. Praha: Oeconomica, 2008. 191 s. ISBN 978-80-245-1397-3.
- [9] NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [10] PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2009. 331 s. ISBN 80-86131-63-7.
- [11] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [12] RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. Praha: Grada, 2012. 290 s. ISBN 978-80-247-4047-8.

- [13] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [14] SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. 268 s. ISBN 978-80-247-4004-1.
- [15] SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
- [16] SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. Praha: C.H. Beck, 2009. 301 s. ISBN 978-80-7400-154-3.
- [17] SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

Internetové zdroje

- [18] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011* [online]. 2012 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument105732.html>
- [19] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2012* [online]. 2013 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument141226.html>
- [20] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2013* [online]. 2014 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument150081.html>
- [21] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2014* [online]. 2015 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument157262.html>
- [22] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry za 1.-4. čtvrtletí 2015* [online]. 2016 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--4--ctvrtleti-2015--221221/>
- [23] MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. Veřejný rejstřík a sbírka listin [online]. 2017 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Seznam zkratek

CF	Cash flow
CK	Cizí kapitál
CZ-NACE	Kód statistické klasifikace ekonomických činností
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DO	Doba obratu
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAR	Nerozdělený zisk
EAT	Zisk po zdanění (čistý zisk)
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EBITDA	Zisk před odpisy, úroky a daní
EBT	Zisk před zdaněním
FS	Finanční situace
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
ROA	Rentabilita aktiv
ROC	Rentabilita nákladů
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Tab.	Tabulka
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
VS	Výnosová situace
ZC	Zůstatková cena
ZK	Základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5. 5. 2017

Kristýna Zatloukalová